

ÉLELTÜNK

XXXII. évf. 5. szám (32. Jahrg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2000. május

Édesanya

Nekem is adott az Isten jó édesanyját, aki nehéz munkával gondoskodott rólam, nevelt imádságos lélekkel, imádkozott értem és könnyezett sokat. Az otthonon belül és kívül tanultam meg, hogy szent az anya homlokredője, mert a szeretet mélyítette ki. És mert nem tudom, hogy megadhatom-e én még egykoron mindazt, amivel neki tartozom, – De ezzel a pár gondolattal akarom leróni a hála csekélyke adóját az iránt, akiről én is elmondhatom Szent Agostonnal, hogy szolgálád lettem, Uram, mert fia voltam szolgálódnak. Amivé lettem, anyám érdemeinek, imáinak köszönhetem.

Mindszenty

IMAKÖNYVEM

*Aranykötésű imakönyvet
Hagyott rám örökül anyám,
Kis Jézus ingben, glóriában
Van a könyv első oldalán.
Sok év előtt egyik sarokba
Beírta jó anyám nevét,
Lehajtom a betűkre főmet,
Hogy fölüldözem szellemét.*

*Nekem úgy tetszik, hogy csak
egyszer*

*Fehér ruhában láttam őt.
Tavaszi volt épp, a kedves ákác
Virágozott a ház előtt.
A lenző nap fényugára
Reszketett ajkán, zárt szemén.
Apám ott állt a ravatálnál,
És velem együtt sírt szegény.*

*Hogy elmosódtak a betűk! Mily
Sárgák s kopottak e lapok.
Rég' volt, midőn ez imakönyvből
Még az anyám imádkozott.
Kék selyemzállal összeköve
Van itt hajambul egy keves.
Aranyos fűrtémhez akkor
Nem illet még a szenvedés.*

*Írott imádság töredéke
Mellett van az anyám haja,
Emitt egy szentnek vézna képe
S egy régi, halvány Mária.
Elnézem...Éppen így viselt meg
A sors azóta engemet.
Sokszor szeretnék sírni, hogyha
Nem szőgyellném a könnyeket.*

*Az Úr imádságát ütöm fel
(Kísérom a nehéz uton),
S vizsgálatát vegyít a kínhoz
A te imád, ó, Jézusom!
Imádság kell a szenvedőnek,
Akit a sors árván hagyott.
Úristen, és nem zúgolódom:
Legyen a te akaratod.*

*Föl nem panaszlom a világnak,
Csak szellemednek, jó anyám,
Milyen kopár volt ifjúságom,
S hogy mennyi bánat szállt rém.
Tártem, reméltem, megalázva
Idegenek közt éltem én;
De azt a régi imakönyvet
S emléked szentül őrizem.*

Reviczky Gyula (1855-1889)

BETEKINTÉS A III. ÉVEZREDBE

Imaszándékok

májusra

1.

Múltunk a reményünk - Krisztus a jövőnk

Saját keserű levében forog a világ. Az ember beleszédül a történelem suhanásába s szinte érzékelné sem tudja a rohanás századában az évezredváltás óriási jelentőségét, mint a folyómeder szélén mászó bogár, mely szilur-korszakból jurába mászik át s nem tudja, hogy évezredek határát csápjával fogja össze. Ezért szükséges megállnunk és elgondolkodnunk rajta, hogy mit vár el tőlünk a történelem Istene és magyarságunk, de az egyetemes emberiség iránti felelősségünk is ezen ezredváltás évében, ha már ilyen szerencsében volt részünk Isten kegyelméből, amelyet embermilliók nem élnek meg.

A Gaudium et Spes zsinati konstitúció így foglalja össze következtetéseit: az élet maga kérdésessé vált. Az emberiség óriási erőfeszítése a fejlődés irányában kétes eredményeket hozott. A mai ember sok mindent nyert a fejlődéssel, de – úgy látszik – két fontos tényezőt elveszített: a reményt és a szívbéli örömet. Az ezredforduló papjának ezért remény és örömet kell nyújtania, ahogy Krisztus példát adott erre. Az útmutatást, a mai kor papja két forrásból merítheti: egyrészt korának az emberéből, mert az ő lelkébe kell reményt és örömet öntsön. Másrészt az ima csendjében megszólaló Krisztusból, aki szólni akar a kor emberéhez. Múltunk a reményünk – hirdeti milleniumi plakátunk, ezeréves Kárpátmedencei keresztény múltunkra utalva –, de Krisztus a jövőnk, biztat bennünket a 2000 éves kereszténység utolsó évében. A harmadik évezredbe lépésünkkor János 10,9-et idézzük: „Aki rajtam keresztül megy be, üdvözlő, kibejár és legelőre talál!”

A Szentatya az Európai Püspökök II. Szinódusán 1999 október 1-23 között beszélt arról, hogy az első három évszázad keresztényei reményteljesen éltek, bár csak a földalatti katakombákban, vagy titkos gyülekező helyeken gyakorolhatták hitüket, mert tudták azt, hogy ha életüket szorosan összekötik Krisztussal, akkor biztos, hogy jobbra fordul sorsuk. Ezen reményben nem is csalatkoztak, mert Nagy Konstantin császár hamarosan felszabadította őket. A XX. század végének embere reményvesztett, mert különösen az utóbbi 80 évben annyi csalódás érte: ígéretésekkel félrevezették, becsapták, hazudtak neki, hogy már nem tud hinni emberi szónak, mert mindezekből csak gazdasági nyomorúság és társadalmi bizonytalanság szakadt a nyakába. S mindez azért van, mert akár magunk, akár mások hibájából de nem kötöttük eléggé össze életünket Krisztussal. Ki kell tárnunk mindenki előtt és lerombolni minden emberalkotta válaszfalat: legyen az vallási, nemzeti, kulturális, pozícióbeli, vagy bármilyen. Legyen az császár vagy utcaseprő, püspök vagy mosogatóasszony, mindenkinek egyforma emberi méltóságot adott az Isten s ezt

tisztelni kell benne. Fő hangsúlyt kapott az is, hogy a reményteljesebb harmadik évezredbe-lépést csak az Egyház és a civil társadalom szoros összefogása hozhatja meg. Az Egyház nem kíván uralkodni a civil társadalmon, de alárendelt viszonyt sem fogad el. Szolgálni akarja, de elvárja, hogy fogadják el szolgálatát és segítsék ebben. Tehát mellérendelt, partneri viszonyt óhajt. Ezért tekintette át 23 nap alatt az Európai Püspökök II. Szinódusa 40 témakörben a ma embere minden fontosabb problémájának egész skáláját és felelősségteljesen döntött irányelveiben, melyet követni kell, hogy a harmadik évezredben valóban boldogabb, igazságosabb életet valósíthassunk meg. Konkrétan melyek a legfontosabb teendőink 2000-ben, hogy reményteljesen léphessünk a 2001be?

Visszanézi eddigi életünkre: mi volt jó, azt erősíteni, újabb elhatározásokat tenni. Ami helytelen volt, leépíteni. S főként hálát adni az eddig Istentől kapott jókért, mert ez a jövőendő segítség biztosítéka.

Öntudatosabban kell dolgoznunk, mert Isten számon kéri egyszer tőlünk, hogy fizikai és szellemi képességeinket kamatoztattuk-e szeretteinken kívül a köz javára is. Ki kell lépünk végre önközpontú életstílusunkból.

*„Nincsen zsebem, tarisznyám kincsre,
pénzre,
egyetlen rejtéktárcám a szívem
és bent az Isten forradalmi pénze:
a szeretet ragyog tündérien.”
Írja Mécs László.*

Egyetemes emberszeretetünk mellett Istentől rendelt kötelességünk az ősi szülőföld szeretete, nyelvünk, kultúránk, hagyományaink ápolása, védelme. Erre figyelmeztet ezer éves keresztény múltunk, a millennium. S akkor általunk valósul meg Reményik költőfejedelmünk szava: Magyar, ne hagyj el a szentistváni hagyatékot, mert hisszük, hogy közeleg az idő a „keresztény és nemzeti tulajdonviszonyok” ősiségi állapotának újradefiniálására. A közös Európa felé haladás erre a reményre jogosít fel bennünket. Az örök hazából úzen nekünk:

*„Idők mélyén vajúdhatsz sok halál,
sok minden meglehet,
de oly koporsót nem gyárt asztalos,
mely minket eltemet!*

*Magyar bárdok ajkán csak újra hajt
virágot, lombot ós-magyar fánk: nyelvünk,
s romolhatatlan erőnk írja zeng:
ÖRÖK AZ ÉLET BENNÜNK!*

Ha a fentieket megtesszük, reményteljesen léphetünk a harmadik évezredbe.

Csikszereda

Tempfli József

magyarádi megyéspüspök

Imádkozunk, hogy az Úr édesanyja, Szűz Mária a hűség és nagylelkűség példaképe legyen számunkra Krisztus követésében.

Isten a gyengének nevezett erős nemből választott édesanyát megszületendő Fia számára, aki a fájdalmak és szenvedések „kelyhé” az emberi nem képviselőjeként kapta Fiának megváltói szenvedése mellett. Így vonta be Isten a „megváltás művébe” az emberiséget az Istenember teremtődése által. Szűz Mária nem ismerté fiának jövőendő életrésztét (...elcsodálkozott a pásztorok elbeszélésén és szívében forgatta a hallottakat) mégis egész lelkével, lényével készült a főséges és fájdalom (Simeon próféta jövőendőlése: „A te szívedet hét tör fogja átjárni”) isteni műben való közreműködésre. A beálló új helyzetben sokszor pillanatról pillanatra kellett döntenie. Ezekben a döntésekben szerepet játszottak jövendő tulajdonságai, az Istenhez való hűség és a nagylelkűség is. Távol álltak tőle olyan védekező reakciók, amelyek embekeklél – legalábbis első pillanatokban – természetesen, az igazságtalanság, életveszély („Fogd a gyermeket és anyját és menjetek Egyiptomba”) miatt fellépő harag, vagy tiltakozás a méltánytalan helyzet bekövetkezése miatt. Elfogadta a sors csapásait, mint Isten akaratát, „mely lélekkel”, mert nagylelkű volt. Lelkébe befértek a keserű és igazságtalan próbátételek. Isten akaratát akarta tenni és véghezvinni életbizonytalanságban, életveszélyben egyaránt.

Fájó szívvel engedte fiát, amikor mennie kellett és viselte a szülő egyedül maradását, anyai aggodását.

Amikor pedig Jézus a kereszttúra lépett, ment vele, kísérte a szenvedés útján vele együtt szenvedve.

Mint Anya, biztosan megért és segít bennünket, ha az Atyához, akaratához való hűségért és nagylelkűségért kérjük a Szűz Anya közbenjárását. Szegedeinket az Ő segítségével könnyebben viselhetjük el.

2.

A XX. század vértanúira való emlékezés váljon misszionáló lelkesedéssé az egyháziak számára, ezért imádkozunk.

Az ember azt hinné, a XX. században nincsenek vértanúk. Esetleg elvéve taláhatunk mártírokat, akik hitükért, kereszténységükért vérüket ontották. Megdöbbenve kell tapasztaljuk, hogy századunkban ezrekre rög a vértanúk száma. Talán nem tudunk eleget róluk, mert újsághírnek a „szokásos” gyilkosság, mint szenzáció, érdekes közlendő, a hitért elszüvedett halál legfeljebb néhány sors kishír értékelésre tarthat számot, vagy éppen nem közlendő.

Isten természetesen nem a médiák véleménye szerint értékeli a vértanúságot, hanem életáldozatát, amely kegyelmet és áldást eszközöl a háttamaradottak számára. Rajtuk múlik, felhasználjuk-e ezeket a kegyelmi forrásokat és hajlandók vagyunk-e egyhangú letargiánkat a vértanúk áldozatával lelkesedéssé fűteni. Imádkozunk ezért.

Fejős Ottó

Frank Miklós

LENNE EGY KÉRDÉSEM

Kisgyerekekkel misére?

Frankfurt közeléből írja január végén egy fiatal édesanya:

Tisztelt Szerkesztőség!

Másfél éves és három éves kisgyerekekkel járunk a vasárnapi szentmisére. Azt mondom nekik, hogy a templomban Jézus vár bennünket, örül, ha megyünk hozzá, és jó vele lenni. Ők jól is érzik magukat a templomban, de vannak, akik szerint túlságosan felszabadultak, rendetlenek, így nem kívánatos a jelenlétük. A legutóbbi alkalommal hívták fel erre a figyelmünket.

Bizonyára ismerős több szülőnek a jelenet: A prédikációig többé-kevésbé nyugodtan ül a gyerek, majd a prédikáció alatt elkezdődik a mozgolódás: Elindul a csemettye felé, odaszalad a karácsonyfához, meg akarja fogni a díszét, viszsza: „Gyere te is” – de már a szülő ott is van, nehogy megrázza, nehogy lerántsa. Le kell gyorsan kötni a figyelmét, mert, ha csak egyszerűen elhazud onnan, sír, jobban hangoskodik. Beszélzs hozzá, aztán kezdődik újra minden, vagy kiviszted a templomból (?). A mi templomunk ráadásul félkör alakú. Nem tudod a falhoz lapulva hátra vinni a gyereket, gyerekeidet.

Van-e számunkra, a hozzánk hasonlók számára hely a templomban, a szentmisén?

Szeretném megismerni – ha erre lehetőség van – mások véleményét is, akik hasonlókat élnek át, éltek át, azokat, akik megoldást keresnek, akik megoldást találtak.

Miklós atya válaszol:

Sajnálom, hogy a fenti levél megválaszolására – helyszűke miatt – csak most kerülhet sor. A feltett kérdés persze változatlanul aktuális, sőt, a tavasz és a nyár közeledtével egyre aktuálisabb. A levélíró nem is tölem vár választ, hanem azoktól, akik hasonló helyzetben vannak, akik maguk is keresik vagy már találtak megoldást. Mégis úgy gondolom, nem árthat néhány szempontra felhívni a figyelmet.

Mindenek előtt jó rámutatni, a keresztény családi élet egyik fontos eleme, hogy a család mint egység jelenik meg Isten előtt. A II. Vatikáni Zsinat a családot „Ecclesia domestica”-nak, „Házi Egyház”-nak nevezi és azt kívánja, hogy a szülők „legyenek gyermekeik első híthírdetői szavukkal és példájukkal”. Ebben az összefüggésben kell látni a hívó

keresztény szülőknél azt a törekvést, hogy gyermekekkel – a legzsebébb kortól kezdve – együtt legyenek részt az Egyház életében, különösen a vasárnapi szentmisén. Ez nemcsak a családi összetartozás tudatát erősíti, hanem kifejleszti a gyermekekben azt az érzést, hogy a templomban otthon vannak és, hogy a vasárnapi részvétel a szentmisén az élet szerves része. Természetes, hogy a szülők, akik már kicsi kortól együtt imádkoznak gyermekekkel, azok első, a Jöistenne és a templomlátogatásra vonatkozó kérdéseikre is igyekezni fognak számukra érthető választ adni. Így vetik meg a későbbi hitoktatás alapjait. Olvasónk levele erre nagyon szép példa.

Rendkívül fontos, hogy a kicsinyek vallásos élményei – és később, amikor kezdenek felcseperedni, még inkább – pozitívak legyenek. Más szóval, ne érezzék a vallásos életet, annak gyakorlatait, kényszernek. Persze tisztában vagyok vele, hogy nem könnyű a Jöistennel való kapcsolatot mindig úgy beépíteni az életbe, úgy „találni” a gyermekeknek, hogy az örömet okozzon. Biztos azonban, hogy azok a szülők, akik számára a vallás nem járulék, hanem szívügy, meg fogják találni a módját, hogy megteremtsek a szeretetnek és örömeinek az a légkörét, amely a kereszténységnek (evangélium - jó hír, öröm hír) lényege és az egészséges vallásosság alapja.

Sajnos mindig számolni kell zavaró momentumokkal. Ilyen az is, amikor u.n. „jó keresztények” felháborodnak, mert fiatal családok gyermekei nem ülnek csendben végig a misét, hanem szaladgálnak, nyugtalanok, kurjongatnak. Értethető ugyan, hogy aki csendben el akar merülni az imában, azt ilyesmik zavarja, mégis elvárnék lelkiileg érett keresztényektől némi megértést azokkal szemben, akik Jézus kedvencei: „Engedjétek hozzám a kicsinyeket...”. Ezt azoknak mondta, akik el akarták hessegetni őket és a mamákat, akik Hozzá vitték őket. Vagyis semmi esetre sem lenne helyes, ha a kisgyerekeket kizárnánk a szentmiséről, csak azért, hogy az idősebbek áhíthatat ne zavarják.

Valahol találni kell tehát valami megoldást. Néhány javaslat ilyen irányban:

1. Elfoglalni a kicsiket – játékok, képeskönyvet adni a kezükbe, beszélni hozzájuk.

2. A hátsó sorokba ülni, hogy szükség esetén – pl. a prédikáció alatt – ki lehetesen menni velük egy időre.

3. Egyes plébániákon berendeztek egy szobát, ahová a szülők, a mamák ilyenkor elvonulhatnak. Az is elképzelhető, hogy egy-egy mama vállalkozik rá, hogy vigyáz a gyerekekre, foglalkoztatja őket. A problémát érdemes a plébánossal megbeszélni, hiszen neki is érdeke, hogy senki se érezze magát kizártnak.

4. Nagyobb plébániákon gyermekmiséket rendszeresítenek, ahol nem zavar a gyerekek mozgolódása, nyugtalansága.

5. Végül az is elképzelhető, hogy az ember lassan szoktatja a gyerekeket arra, hogy csendben és nyugton legyenek; ha ez sikerül, meg is jutalmazza őket és esetleg a templomi tartózkodás tartamát arra az időre korlátozza, amíg képesek nyugton maradni, ill. a misének arra a részére, amely jobban leköti őket.

Világos, hogy nincs mindenkit legítímtó megoldás. De ez ne bátorítatlanon el senkit. A családoké a jövő, ők a jövő. Amint az ember csak Istennel együtt ember, úgy a jövő is csak Istennel együtt – jövő. Ezt munkálják a szülők gyermekeik szívében.

EGYHÁZPOLITIKA MAGYARORSZÁGON

Minden vallás meghatározza híveinek a megengedett vagy tiltott cselekedetek körét. A K.r.e. 13. századból ismert Tízparancsolat jogi értelemben frott vallási törvénynek tekintendő. A bizánci „nomocanon” a császár által szabályozott világi és egyházi törvénykezés volt, amely azonban nem akadályozta a vallásgyakorlást. Később az egyházjog önálló lett. A klasszikus egyházjog kialakulásának kora 1140-től az 1563-as trentói zsinat végéig tart.

A szokásjogból írott jog lett és a könyvnyomtatás kezdetétől egységesen, a biblia másolók hozzátevése vagy kihagyása nélkül, egy egyetemes kánonjog alakulhatott ki. Mai formájában a Vatikáni I. Codex (1860), a II-ik (1967) és a második vatikáni zsinat után a III. Codex (1983) az érvényes törvénygyűjtemény.

A világi törvénykezések azonban országokként és időnként erősen ingadoznak. Az erőszakos hatalomra kerülő uralkodók kényük kedvük szerint hoztak törvényeket és megpróbálták ellehetesíteni a szabad vallásgyakorlást.

A kommunista és Rákosi Mátyás kormányának ateista programja egyformán sújtotta a történelmi egyházakat. Nem kímélte az 1895-ös Deák Ferenc törvényével Magyarországon is elismert zsidó vallást sem.

Magyarországon negyven évre megszünt a vallásszabadság. Betiltották és feloszlatták a szerzetes- és apáca rendeket. A rendek házait, földjeit, óvodáit, iskoláit, kórházait, szociális otthonait kárpótlás nélkül államosították. Ezeréves kódexeket, könyvtárak pótolhatatlan könyveit, fontos dokumentumokat is a zúdába hordták, nemzeti dokumentumokban, irattárakban nagy kárt okozva, örökre megsemmisítették történelmi múltunk dokumentumainak egy részét.

Bocsánatot kérni és helytállni

Vajon megfordult-e fejünkben, hogy kalandozó őseink fosztogatásaiért bocsánatot kellene kérni? Vagy, melyik franciának jutna eszébe Trianonért bűnbánatot tartani? Tanítónéiknek kiengesztelődni azért, hogy balkezeseket jobb kézzel tanítottak meg írni? Az Egyházat jubileumi évében újra vándorolt padjára ültették és minden bocsánatkérés ellenére lesznek, akik gondoskodnak arról, hogy ott is maradjon. Szégyenkezni azért, amit nem tett, de tehetett volna... és, ha tett, miért nem tett többet. Nem ragozom tovább. Képtelenség az egész. Mielőtt bárkitől is bocsánatot kérnék 1000 illetve 2000 éves múltunkért, inkább lemondok. Amúgy is elegendem van már, nem bírom tovább, lemondok.

Milyen sokan vannak, akik a rájuk nehezedő terhek alatt úgy érzik, már nem bírják tovább, belefáradtak és otthagynak csapat, papot. Nem vitás, sokszor ez lenne a legkényelmesebb. De lemondhatok-e az életről, amit ajánlékba kaptam? a kötelességről, amikor helyt kell állni, a kereszttségben kapott kiváltságokról... stb. ... stb. ...

Jézus nem fenyegetőzött lemondással, nem szabta feltételekhez helytállását. Ahogy közeledett húsvét, úgy cáfolt rá minden emberi logikára. A keresztire nem mondta „fogjuk meg és vigyéktek”; a bíróság előtt nem azzal érvelt, hogy ki kezdte; haláltusájában nem mondta „megbocsátok, de nem felejtetek”. Kereszt-halálával bocsánatot kért azokért a bűnökért, amiket mi jövőkön nem tudunk. Régen ezt így tanultuk: Kiengesztelt minket az Atyával, megigazultakká tett (Szent

Papokat, apácákat perbe fogtak, kivégezték és Mindszenty József bíboros érseket is bebörtönözték. A hittanítást lehetetlenné tették. Még 1988-ban sem mehettek be a papok a haldoklókhoz a kórházakban a szentségek kiszolgáltatására.

Az 1989 október 23-i alkotmány módosítás kihirdetésétől tekinthetjük úgy, hogy Magyarországon a történelmi egyházak újra felszabadultak.

Semjén Zsolt, a Magyar Nemzeti Kulturális Örökség Minisztérium Egyházi Kapcsolatok Titkárságának államtitkára Müncheni előadásában ismertette azt a hatalmas változást, melyet a történelmi egyházak vonatkozásában a Magyar Köztársaság 1989 óta, több új egyházi törvénnyel ért el. Visszaadták az államosított egyházi vagyont egy részét, körülbelül 1/3 át, természetben, templomokat, iskolákat, óvodákat, kórházakat, rendházakat. A már nem meglevő 1/3 át pénzben kell kárpótolni. További harmadról az egyház éves járadék fejében lemondott. Idáig közel háromezer ingatlan ügy lerendezése történt meg, és abból közel kétszáz az utolsó évben. A felekezeti iskolák és intézmények hátrányos megkülönböztetését is megszüntették. Azonban a törvény nyitottsága háromszáz új vallás bejegyzését tette lehetővé. Ezek valójában részben veszélyes lehetők vagy vallási köntösbe bújtatott adó és vámszalási kezdeményezések. Most új formájban dolgoznak a törvénynek, hogy elválasztható legyen a búza és az oszú.

Deák László München

* A Müncheni Magyar Főkonzulátuson február 22-én nagy érdeklődés mellett, dr. Semjén Zsolt államtitkár, ismertette az Orbán-kormány egyházpolitikáját. Ez a cikk szorosan tartozik a témához.

Pál), vagyis mai nyelven Krisztus által megváltott bűnösök vagyunk.

Most, amikor az emberekből kihalt a bűntudat és csak mások vétkét látjuk, II. János Pál pápa nagybőjt első vasárnapján bocsánatot kért. Félelmetesen csodás utalás ez arra az egyszeri és megismételhetetlen jeruzsálemi eseményre, amikor Jézus üdvösségünkért életét adta, mert „amikor elhatalmasodott a bűn, túlláradt a kegyelem” (Róm 5,20). Ezt a húsvéti szent titkot éljük meg minden szentmisében.

Molnár Ottó Párizs

Esterházy Jánosra emlékeztek

Pozsonyban idén is megemlékeztek a mártírhalált halt magyar politikusról, a felvidéki Keresztényszocialista Párt egykori elnökéről, aki előbb szovjet, majd csehszlovák börtönben szenvedett és 41 évvel ezelőtt halt meg. Zúntetésének is most volt a 99. évfordulója. Ismeretes, hogy a szlovák parlamentben egyedül szavazott a zsidótörvény ellen. A pozsonyi Szent Márton Székesegyházban Lénár Károly esperes plébános négy oltártestvérrel mutatta be a szentmisét. Jelen voltak: a mártír politikus lánya, Esterházy Alice, Csáky Pál miniszterelnök-helyettes, a budapesti Rákóczi Szövetség, valamint az Esterházy János Emlékbizottság képviselői. (Kathpress)

A névvel aláírt cikkek nem mindig egyeznek a szerkesztőség véleményével.

VÉGY MAGADNAK IDŐT

Végny magadnak időt a gondolkodásra – ez a hatalom forrása.

Végny magadnak időt az olvasásra – ez a bölcsesség alapja.

Végny magadnak időt a munkára – ez az út az eredményességhez.

Végny magadnak időt a pihenésre – ez az erő forrása.

Végny magadnak időt a gyengédségre – ez a boldogság forrása.

Végny magadnak időt a mosolyra – ez a lélek zenéje.

Végny magadnak időt a vigasztalásra – ez a lélek balzsama.

Végny magadnak időt a könyörületességre – ez az út az égbe.

Végny magadnak időt az imádságra – ez a lélek szárnya.

Régi ír áldás nyomán

Madridi levél

TÍZPARANCSOLAT

Az 1903-ban alapított, spanyol konzervatív napilap, az ABC, négy esztendeje minden héten 32 oldalas, vallási mellékletet ad közre Alfa és Omega címmel. Ott jelent meg a közelműlben egy „A katolikus újságíró tízparancsolata” című írás. S bár nem hiszem, hogy sok újságíró vagy média-munkás lenne e levelek olvasói között, röviden szabadon összefoglalom; úgy gondolom más értelmiségi foglalkozásokra is alkalmazható.

I. Szeresd újságírói mivoltodat, mint Isten szavának megnyilatkozását öntudatodban, keresztényi hivatásod megvalósítását.

II. Az újságíró nevet hiába ne vedged, vagys használj a foglalkozásod által nyújtott lehetőségeket saját magad, családod vagy barátaid hasznára. Újságírónak lenni mindenek előtt szolgálat.

III. Úr napját, az ünnepeket szenteld meg, ajánld családodnak, fordítsd pihe-nésre, de szentelj a hétvégeken nagyobb figyelmet a vallásos tartalmú tájékoztatásnak.

IV. Atyádat, anyádat tiszteld akkor is, ha elleneztek pályaválasztásodat s nem akartak téged újságíróként látni. Tiszteld hivatásbéli mestereidet, mégpedig jobban mint a mindenkori főszerekszűtőt.

V. Ne öld mások jóhírét, hitelét és tekintélyét, ne gázolj becsületükbe. Írásaid soha ne ingereljenek fizikai, lelki vagy szellemi erőszak alkalmazására. Ne feledd, hogy a rossz ellen csak jóval lehet küzdeni.

VI. Ne engedd, hogy elcsábítsanak a világ, mármint a médiák világának a gyönyöreire, a politikuskok ígéreteire, a hamis látszatok. Legyen mindig tiszta a szíved és hideg a fejed.

VII. Necsak ne lopj, de ne fogadj el ajándékokat vagy meghívást sem, ha érte ellenszolgáltatásokat akarnak. Ha pedig újságíróként a közgazdasági tájékoztatással foglalkoznál, ne használj fel magad javára a kiváltságos tőzsdei értesüléseket.

VIII. Hamis tanúságot ne szólj senki ellen; ne adj közre semmi hírt, ha érte ellenszolgáltatásokat akarnak. Tartsd mindig szem előtt, hogy végső fokon a legjobb szövetséges az igazság.

IX. Kívánd mindig csak a jót s azt igyekezd megvalósítani. Harcolj, hogy a szemérem és a jólneveltség emelkedő értékek legyenek.

X. Ne használj soha kétszínűséget, hamisságot és furfangot azért, hogy magasabbra kapaszkodjál a szerkesztőség létrán. Ne irigylj mások sikerét. Az irigység az emberi szív legsötétebb pontja.

Hát bizony mindezt követni nem könnyű dolog, mint a mózesi táblák parancsolatainak sem könnyű mindig eleget tenni...

Utóirat. Az áprilisi számunkban közölt levél természetesen a március 12-i, parlamenti választások előtt született. A néppárt győzelmére mindenki számított, de a legoptimistábbak sem mertek abszolút többséget vární. Így más pártok támogatására nincs is szükség, a Néppárt azonban igyekszik szövetségeket találni az eddigiek, a baszk és katalán nacionalisták helyett.

Rónai Zoltán

MERKA JÁNOS:

Globalizáció mint magartásbeli kihívás

Az egyház globalizálása

3. befolyezó rész

A globalizáció egyidős az emberiséggel, döntő fordulatot azonban 1975 november 15-én vett, amikor francia és német kezdeményezésre a Párizs melletti Rambouillet kastélyban a hat legfejlettebb ipari ország vezetői fontos tanácskozásra gyűltek össze.

Ok: nemzetközi gazdasági-, pénzügyi-, és olajkrízis, valamint növekvő infláció. A világot bejárta a 30-as évek elején lezajlott gazdasági krízis megismétlődésének réme.

A tárgyaló felek megállapodtak abban, hogy krízis idején nem fognak egymás elleni gazdaságpolitikát folytatni, hanem globális megoldást keresnek, és felismerték a nemzetközi együttműködés, felelősség, kölcsönös függés és ezek érvényesítésének fontosságát. Így született meg Rambouillet szelleme és világhódító útján egy fontos lépést tett előre a gazdaság globalizálása.

Azóta eltelt 24 esztendő és megállapíthatjuk, hogy a globalizációnak 4 fő hajtóereje van:

1) az információs és kommunikációs technológiai fejlődés

2) a kommunista világrendszer összeomlása

3) multinacionális ipari, kereskedelmi és pénzügyi cégek létrejötte

4) a „globalizációs ideológia”, amely a globalizációt mint természetes, elkerülhetetlen, egyébként pedig az elképzelhető legjobb útnak tartja minden emberi társadalom számára, sőt úgy véli, hogy ezt a művelt, gondolkodó ember meg sem kérdőjelezheti.

Évezredünk alkonyán a gazdaság számára a nemzeti határok túl szűknek bizonyulnak. Centrifugális erők repítik a munkahelyek millióit az olcsóbban termelő régiókba, Európa szélére, onnan pedig tovább „a világ végére”. A piacok meghódítása a multinacionális vállalatok számára csak a globalizáció útján történhet.

Függetlenül ettől a tényről, az Egyház mindig is a globalizáció útját járta. A gazdasági életben a „globalizáció” azt jelenti, mint egyházi körökben a „katolikus”: vagyis, az egész világra kiterjedő és érvényes.

Míndez az Egyháznak kezdettől fogva igénye volt. Erre irányult Pálnak, a nemzetek apostolának töretlen buzgósa. Troászban azt tervezte, hogy Kelet felé vészi útját. De „a Szentlélek nem engedte meg neki” – olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben (16,6 skk). Álmbában viszont felszólítást kapott, hogy keljen útra Macedónia felé. Terve szerint talán eljutott volna Indiáig és az egész egyház-történelem más irányt vett volna. A Lélek viszont Görögorszába, később Rómába, talán még Spanyolországba is elvezette. Ily módon az Egyház súlypontja Nyugatra terelődött, és mind a mai napig ott is van.

A tények

Századunk elején a keresztények 85%-a, a katolikusok 77%-a a nyugati világban élt, értsd Európában és Észak-Amerikában. Néhány évtized óta viszont ez a történelmi helyzet gyökeresen megváltozott. A Latin-Amerikában, Afrikában, Ázsia-Óceániában bekövetkező népesedési robbanás és számottevő megtérés oda vezetett, hogy 51,86%-al a katolikus Egyház súlypontja a Délinek mondott világrészbe tolódott. Minden

bizonylat 2000-ben ez az arány 66% lesz Dél javára.

Ezek után mi, nyugatiak, már nem „az Egyház” vagyunk, hanem képletesen szólva csak egy mellékharj a világegyház nagy dómjában.

Az egyetemességre, katolicitásra irányuló teológiai igény így statisztikai valóság lett. Az Egyház minden kontinensen számottevően jelen van. A globalizációs folyamat előrehaladt.

Gondok és megoldási kísérletek

A gazdaság globalizációjának sajnos árnyoldalai is vannak. Az ENSZ fejlesztési programja közzétette az emberi fejlődésről szóló 1999-es jelentését, amelynek címe: „Emberi arcot a globalizációnak”. A jelentés követeli: fogalmazzák újra a globalizáció szabályait, hogy az egyének javát szolgálja, ne csak az anyagi hasznot.

A dokumentum szerint a globalizáció többet jelent, mint a pénz és az áruk áramlása: egyre növekvő kölcsönös függés az egész világ egyénei között, az egyre zsugorodó tér és idő révén, a határok eltűnésével. Ezzel megnövekszik annak lehetősége, hogy az egyén gyarapíthassa vagyonát, és olyan közösségek jöhessenek létre, amelyekben az értékek uralkodnak.

Ennek ellenére a valóságban a piacok uralkodnak a globalizálódás folyamatát és a belőle származó előnyöket, a megtermelt javakat nem osztják el igazságosan. Az eredmény abszurd és veszélyes polarizálódás, egyrészt a rendszerből hasznot húzó egyének és országok, másrészt azok között, akik és amelyek egyszerűen passzívan elviselik a negatív következményeket.

A pápa szava, miszerint a gazdaság legfőbb normája az ember, csak pusztában kiáltott szó marad.

Vannak gazdasági szakemberek, (pl. G. Guntern, ISO Szimpozium, International Organization for Standardization) akik a globalizációs folyamatot hatalmi örületnek, gigantomániának nevezik, és remélik, hogy az újra megjelent „dinoszauruszok”, melyek magukat és az egész emberiséget ökológiai katasztrófába sodorják, még idejében átadják helyüket a „pillangó típusoknak”. Mert a pillangók minimális súllyal, de maximális alkotó- és átalakulási képességgel, az önazonosság teljes megőrzésével tojásból hernyóba, majd gubóba, végül pillangóvá alakulva a túlélés művészeitek évmilliók óta átvészeli az ökológiai változásokat földünkön. A nehézkes dinoszauruszok viszont kolosszális súllyal és fejletlen agyukkal a jégkor-szakban letűntek a színről.

Így kellene ma a pillangó-típusoknak a szerénység, takarékoság, intuíció, leleményesség, alkotókészség útján a kormánykerekelt megragadni, és az emberiséget emberségesebb időkbe vezetniük.

Vajon ez a vágy valósággá válik? Vajon a hatalmi örület és a brutális önzés, melynek az ember már kezdettől bedőlt (lásd Ádám és Éva, bábeli torony), az idők végéig úrrá lesz rajtunk, és ez jelenti bibliai kifejezéssel a „világ bűnét”?

A végeredmény kialakulásában fontos szerepet játszanak Jézus tanítványai, még akkor is, ha csak egyedül „az Isten Báránya az, aki a végső átalakuláskor elveszi a világ bűnét”.

A Jézus-i figyelmeztetés: „Közöttetek

Történelmi bocsánatkérés

Az egész egyház nevében

Nagybőjt első vasárnapján a Szent Péter-bazilikában pápai szentmise során a Szentatya az egész egyház nevében bocsánatot kért Istentől az egyház gyermekei múltbéli és jelen vétkeiért. A bűnvallomás a szentmisében az egyetemes könyörgések keretében történt.

Az egyetemes könyörgéseket hét csoportra osztották, mindegyik szándékot a Római Kúria egy-egy magasrangú vezetője jelentette be, majd rövid csöndes ima után a pápa mondta el a könyörgést, amire „Kyrie eleison”-nal válaszolt a hívő közösség.

A történelmi bocsánatkérés három pillére: *Az igazság szolgálatában* elkövetett vétkek-, *A nők méltósága és az emberi nem-,* *A személy alapvető jogai ellen* elkövetett vétkek megvallása.

A pápai szentmise homíliájának vezérgondolata a második Korintusi levél részlete volt: „Krisztus nevében kérlek benneteket: engesztelődjétek ki Istennel. Ő azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy általa Isten igazságossága legyünk. Megdöböntő misztériummal állunk szemben”, mondta a pápa, „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy mindannak, aki hisz benne, örök élete legyen.”

Mint Péter utóda, azt kértem, hogy az egyház, amely erős az Urától kapott szentességben, térdeljen Isten elé és könyörögjön bocsánatért gyermekei múlt és jelen bűneiért. E felhívásom gyümölcse lett a napokban közzétett dokumentum, amelyet a Nemzetközi Teológiai Bizottság dolgozott ki: – *Emlékezés és kiengesztelődés* – címmel. (Az egyház és a múlt bűnei) Nagyon hasznos e dokumentum a bocsánatkérés helyes megértéséhez és megvalósításához. Alapja az az objektív felelősség, amely egyesíti a keresztényeket, és arra ösztönzi a mai híveket, hogy ismerjék el saját bűneikkel együtt a tegnapi keresztények bűneit is, megfelelő, gondos történelmi-teológiai megkülönböztetés után. Még inkább valljuk meg keresztényi felelősségünket a mai bajokért. Az ateizmussal, a vallási közömbösséggel, a szekularizmussal, az etikai relativizmussal, az élethez való jog megsértésével, sok ország szegénységével szemben meg kell vizsgálnunk felelősségünket. Miközben megvalljuk vétkeinket, megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. Így tisztítjuk meg emlékeztünket, és a jubileum a mély megtérés kedvező ideje lesz. Az isteni megbocsátásból fakad a megbocsátás a testvéreknél és a kölcsönös kiengesztelődés.” VRMK (Új Ember)

ne így legyen!” (Mk 10,43) az Egyház feladatként köszöntse. Saját köreinkben nem építhetünk fel dinoszaurusz-strukturákat. Az Egyház globalizációja ellenére a központ, Róma hatalmasabb és befolyásosabb lett. Ezen az sem segített, hogy a II. Vatikáni Zsinat a helyi egyházak önállóságát és sajátosságát kihangsúlyozta. Az uniformizálás tovább tart, és ez joggal kedvetlenséghez, rezignációhoz és emigrációhoz vezet.

Felismerve a veszélyt, a pápa „a primátus új formáját” hirdette meg, mely „nyitott a mai helyzet felé” (Ut unum sint, 1995, Nr. 95).

Az Egyház globalizálása nemcsak azt jelenti, hogy keresztény közösségek és struktúrák jelen vannak a kontinenseken, hanem a Krisztusban hívők globális elveszi a világ bűnét”.

Folytatás a 4. oldalon

GYERMEKEKNEK

Talán többször elgondolkodtál már azon, hogy milyen sokféle ember vesz Téged körül. Vannak kedves emberek, akikkel szívesen találkozol és beszélgetsz, mert érzed, ők szeretnek Téged. Mások meg durvák vagy mogorvák, akiket legszívesebben elkerülnél távolról. Ez így volt, mióta világ a világ s csak úgy önmagától beállt nagy változást nem várhatsz e téren ezután sem. Jézus korában sem volt ez másként. Voltak apostolok, akik mindegyiket elhagyva azonnal követtek őt, s akiket Jézus barátainak nevezett. De voltak olyanok is, akik önhíjúkból, vagy azon kívül az útszéltre kerültek. Jézus viszont nem kerülte el őket, hanem kereste a lehetőséget a találkozásra. A vámos Zakeus kis termete miatt egy fára mászik fel, hogy legalább egyszer láthassa őt. És Jézus egyenesen hozzá megy, megszólítja, majd szállást kér nála. Pedig ez az ember sokakat becsapott már addig. Vagy ott van a vak Bartimeus esete: a jerikói út szélén üldögélt és adománycikért könyörgött az arra járóktól. Egyszer hallotta, hogy sokaság jön az úton és velük Jézus közeledik. Elkezdett kiáltozni: „Jézus, Dávid Fia! Könyörülj rajtam!” Jézus magához hívatta és meggyógyítja őt.

Bizonyára látatl már szövegszöveget, ame-

lyen a különféle szövegeket készítek. Egy szöveg, még ha nem is okvetlenül távolkeleti szövevény, értékes darab és tanulságos lehet Számokra a fent említett különféle emberek kapcsán. Nézd csak meg közelebbről lakásokat szövevényét! Ha megfordítod, akkor a szép mintából és a felülről oly ragyogó színekből csak keveset látsz. A szálak kuszasága nem sejtetné a túldolgal szövegszöveget.

Így van ez a mi életünkkel is. Minden emberi életnek meg van a maga színe és mintája. És egyik sem hasonlít a másikra. Keresztül-kasul futnak át a 'szálaink', az öröm piros, a remény zöld vagy az irigység halvány sárga színeiben. Mindezekből szövődik az egész és csak a kész szövevénydarabon fedezhetünk fel némi mintákat, szépséget.

Életünk szövegszövege mellett ott áll Isten, aki hozzáértő kézzel húzza és csomózza a szálakat. Gyakran úgy tűnik, hogy sok minden keresztül-kasul fut és alig látni azt a tiszta képet, amelyre teremtett minket Isten. De ha legalább mi, keresztények megatnánk Jézus modorát, több szép színt és mintát láthatnánk körülöttünk az emberek.

József atya

FIATALOKNAK

Húsvét 3. vasárnapján olvassuk Szent Lukács evangéliumából:

„Míg ezekről beszélgettek, egyszer csak megjelent köztük és köszöntötte őket: Békesség nektek! Ijedtükben és félelmükben azt vélték, hogy szellemet látnak...” (Lk 24,35-48)

„És az Ige testé lett...” A kérdés: Mit keres itt és most ez a Karácsony, a Megtestesülést idéző mondat? A válasz: A tanítványok nem szellemet láttak, hanem ugyanazzal a Krisztussal találkoztak a feltámadás után is, aki azelőtt velük együtt járta Galílea és Judea útjait...

Jézus alakja, lényé a feltámadás után, semmit sem vesztett „élességéből”, sőt, éppen ellenkezőleg... Ez a felolvasott evangéliumi esemény a döntő abban a nagyon fontos, sorsdöntő kérdésben, aminek gyökerei visszanyúlnak a bellemi éjszaka tükéig: Jézus Urunk megtestesülése reális, VALÓDI esemény volt, vagy csak egy szép, jámbor ÁLOM?... Sorsdöntő kérdés, mert

Globalizáció ...

Folytatás az előző oldalról

gondolkodását, kölcsönös érdeklődését és felelősségét is magában foglalja. A helyi közösségekben törekednünk kell arra, hogy a csak ránk érvényes sajátosságaink kibontakoztatásával, saját teológiai hangsúlyunkkal, lelkipásztori tapasztalatainkkal, szentjeinkkel gazdagítsuk a világ-egyházat. A gazdasági életben a pillangó típusok talán soha nem jutnak hatalomra, az Egyházban viszont erre nekünk lehetőséget kell teremtenünk.

Az egyedüli lehetséges lelki állapotot a németek nagyon találóan, de kevésbé jól fordíthatóan **ständige Betroffenheit**-nak (állandó megilletődöttség, döbbenet) nevezik. Hasonlíthatjuk egy állandó tuskéhoz húsunkban, amely nem hagy nyugton bennünket. Legyen szabad egy földrajzból kölcsönvett fogalommal ábrázolni korunkat: mind az egész világ, mind mi európaik eljutottunk egy egzisztenciális vízválasztóhoz. Az elkövetkező évtizedekben többet fog változni életünk, mint történelmünk bármelyik időszakában. Amit most megteszünk vagy elmulasztunk, döntően meghatározza saját és gyerekeink életét.

A harmadik évezred küszöbén az a bibliai idézet, hogy „Ne féljétek, veletek vagyok” nem egyszerű vigasz és remény, amely beteljesedésére ölbetett kezekkel várhatunk, hanem aktív cselekedetre irányuló felhívásnak kell tekintenünk és ilyen értelemben kell hinnünk és élnünk Isten jelenlétében. ■

erre a feltámadás előtt és a feltámadás után is azonos Krisztussal tettük fel mindennünket... Ebben hiszünk, ebben remélünk, mert számunkra is csak ez jelenthet biztos alapot: arra, hogy élni fogunk, a halál után is, hozzá hasonló, természetfeletti módon.

Mi is történt azon a napon? A tanítványok elbizonytalanodva, a félelemtől fojtott hangon sutogva, bezárkózva beszélgetnek az elmúlt napok eseményeiről... Az asszonyok jó hírt hoztak... Péter is látta az üres sírt és az Urat takaró lepleket. Az emmauszi tanítványok lélekszakadva, fuva térnek vissza Jeruzsálembe, mert találkoztak Vele... S váratlanul, a zárt ajtókon át Jézus lép a terembe. Megnélné, döbbenet néznek az IDEGENRE, valami elhomályosítható látásukat, mert egyikőjük sem ismeri fel Őt. „Azt vélték, hogy szellemet látnak...” Tegyük azonnal hozzá: nem olyan „szellem” áll előttük, amelyre mi ma, gyarló módon gondolnánk. Ne a rémfilmek, harsányan kacagó, háborzongató, romos kastélyok szellemére gondoljunk, aki rémületben tartja a békés utókor, hanem, arra, amit Lukács, az evangélium írója ismert és tudatosan használt. A görög „pneuma” szó ezt jelentette: szellő susogása, sóhaj, az élet lehetete, életadó erő, lélek, Isten alkotó-teremtő ereje... Nem csoda, ha a tanítványok nem tudták felfogni mivel is állnak szemben. Mert meg-felfoghatatlan, semmi kézzelfogható rendbe be nem sorolható. Jézus segít tehetetlenségükön, s valami olyant tesz, ami végképp el kell oszlassa kétségüket: megszólítja őket, felajánlja azt is, hogy tapintsák meg, kezükkel érezzék testi valóságát, eszik velük, úgy mint régen... Persze, hogy nem vízió, persze, hogy nem álom, hanem test és vér valóság, akiben hinni kell, akinek Jó Hírét, megváltó halálát és feltámadását tanúsítani és hirdetni kell most és mindörökké!

Pál atya

A Szentatya a házasság felbonthatatlanságáról.

II. János Pál pápa fogadta a Szentszék bírósága, a Rota Romana munkatársait. A Rota Romanat XIII. Ince pápa hozta létre a XII. Század végén. Az intézmény tevékenységének súlypontja a házassági semmisségi perek lefolytatása. Tavaly 205 perben hozott ítéletet; a 150 házassági semmisségi perből 76 esetben hoztak felmentést, 74 esetben megerősítették a házasság érvényességét.

Az „Igen” alapján

Hogyan áll a Magyar Gimnázium ügye?

A német szövetségi kormány 1997 tavaszán közölte a Kastl-i gimnázium fenntartóegyesületével, a Magyar Iskolabizottsággal, hogy 1999 december 31-én az eddig érvényben lévő menüköltségi törvény hatályát veszti és ezáltal megszűnik az iskola további támogatásának jogi alapja.

Az eddigi támogatás összege éves átlagban meghaladja az 1,6 millió márkát.

A Magyar Iskola Bizottság késedelem nélkül megtett minden tőle tehető politikai lépést, hogy valamilyen módon pótolja a kieső támogatást.

A fázódásainak eredményeként elérte a bajor és a magyar kormány soronkívüli hozzájárulásait a keletkezett hiány pótlására. Ebben a munkában nagy segítségére volt mind a müncheni magyar főkonzuliátus, mind a bajor kultuszminisztérium.

Az így megnyert támogatások összege azonban még mindig csak a kiesés felét tették ki, így további jelentős gazdasági, pénzügyi és szervezési változásokat kellett eszközölni az iskola további működtetéséhez.

Először is meg kellett változtatni a fenntartótötestület jogi állapotát. A Magyar Iskolabizottság, amely egy bíróságnál bejegyzett egyesület, nem tudta tovább vállalni a fenntartás bizonytalanságával járó jogi és anyagi felelősséget. Ezért létrehozott egy új jogi testületet, amelyben több társval közösen óhajítja, a jövőben fenntartani az iskolát. Az új

testület a Kft. (GmbH) jogi alakot választotta. Alapító tagjai a Magyar Iskolabizottság tagjai, az Amberg-Sulzbach-i járás, Kastl község és az Eichstätt-i egyházmegye. Ez a négy társ Amberg-ben 2000 március 29-én, közjegyző előtt írta alá az iskola további szerződését. Ebben elkötelezték magukat az alapítók befizetésére és az iskola további fenntartására. Az új társaságban a Magyar Iskolabizottságnak 50%-os részesedése van.

Az iskolabizottság még saját felelősségére befejezi és lezárja az 1999/2000-es tanévet. Az új fenntartótötestület 2000 augusztus 1-től veszi át az iskola feletti jogokat és köteleességeket.

Akárcsak az elmúlt hónapok, úgy a következő tanév is nagy kihívás lesz mind az új fenntartótötestület, mind pedig az alkalmazottak számára. Az iskola történetében egy eddig egyedül álló kritikus tanév előtt állunk.

A Magyar Iskolabizottság kér mindenkit, aki anyagilag vagy erkölcsileg önkéntes munkával akarja támogatni az iskolát, hogy jelezze ilyen irányú szándékait.

Meggyőződésünk, hogy a magyar gimnáziumnak a jövőben is megvan az eddigi emigráns jellegtől lényegesen eltérő létjogosultsága. Az új egyesülő Európában nemzeti érdekünk, hogy Kastl-ban egy magyar iskolai és kulturális központot hozzunk létre.

Köhler László

Magyar Iskolabizottság Kastl

A párizsi Misszió életéből

Jean-Marie Lustiger, Párizs érseke, március 15-én este, nemzeti ünnepünk napján, magánképviseletében fogadta a francia-magyar nyelvű szentmisére a Magyar Katolikus Misszió önkéntes munkatársait, amelyen személyi titkára és plébánosuk, Molnár Ottó prélatus koncelebrált. Harminc fős csoportunkon kívül, amelynek összetétele híven tükrözte a hívek összetettségét, más nem vett részt. Lustiger bíboros a magyar millenniumi év alkalmából a szentmisét hazánkért ajánlotta fel. Szentbeszédében a napi Evangéliumból (Lk 11,29-32) kiindulva Jónás prófétát küldetését és Ninive város megtérését ültette át mai sajátos európai helyzetünkbe. A Boldogasszony Anyánk és a magyar himnusz után Romhányi Anna, törvényszéki tolmács, átnyújtotta mutató ajándékunkat: a „Les Hongrois et l'Europe” című francia nyelvű történelem tanulmánykötetet. A bíboros nagy érdeklődéssel vette át a párizsi Magyar Intézet kiadásában 1999-ben megjelent művet, amely őseink a keresztény Európába való beilleszkedésének legújabb kutatási eredményeit tartalmazza. Ezután beszélgettünk Mindszentyről, a Parlamentben lévő Szent István koronánkról, az első francia pápáról II. Szilveszterről, akit itt Gerbert d'Arillac atya néven ismernek, továbbá arról, hogy „2001 Magyarország éve” lesz Franciaországban. Missziókról a legszebb tanúságtételt egy magyar férje által hozzánk tartozó, francia hölgy, Marie-France Bónay tette. Párizs bíboros érsekének érdeklődése elsősorban a jelenlévő fiatalokra irányult. Hozzájuk fordulva egyenként érdeklődött sorsuk iránt. Amikor búcsúztunk, a bíboros arcára volt írva a megelégedettség. Mi boldogok voltunk, hogy Katolikus Missziókat és ezzel az egész magyarságot méltón képviseltük.

Ezzel a rendkívüli élménnyel tettünk részt hagyományos nagybőjti lelkigyakorlatunkon (március 17/18), amelyet

nagyra becsült Bozsóky Gerő-Pál ferences atya vezetett. Mindenki számára érthető nyelven és érdekesítően beszélt a jubileumi évről, a világévéről, az örökkévalóságról, külön utalva és elemelve II. János Pál pápa nagybőjti első vasárnapján bocsánatkérését.

Vasárnap, március 19-re tervezett „március 15”-ünk, valóságos örömmenné vált. Mint minden nemzeti ünnepünkét ökümenikus szellemben istentisztelettel kezdtük. Az ezt követő programban közreműködött Prokec Nelly műsorvezető, Kondor Bence előadóművész, Várkonyi Katalin operanékes, Gódfényi Márta zongorista és Ablonczy László, a Magyar Nemzeti Színház volt igazgatója, aki az ünnepi beszédet mondta, minden elismerést megérdemel. A hivatalos műsort terített asztal és a szokásos kötetlen baráti együttlét követte. A sok régi és új arc között volt Fasang Árpád UNESCO nagykövete, Kató Ferenc miniszteri rangban levő követ, Ruzsák atya, volt főlelkész, protestáns egyházi vezetők, máltai lovagok. Kápolnánk megtelt, még ülőhely sem jutott mindenkinek. „Sok viharon mentünk át, sok belső és külső ellenséggel. De ennek dacára mi mindig ünnepünk lett házzal, boldogan és dicsőségben” (Petőfi)

Kecskeméti-Csernoch Ilona

Hagyjátok a meddő vitát

Hagyjátok a meddő vitát!
Bölcs Isten az, ki rendel;
Az ember tiszte, hogy legyen
Békében, harcban ember.
Mélto képmása Istennek,
S polgára a hazának,
Válassza ott, válassza itt
A jobbik részt magának.

Arany János (1817-1882)

Millenniumi emléktábla Münchenben

Dr. Orbán Viktor látogatása a Bajor fővárosban

A mostani kettős nagy jubileumot: a kereszténység 2000. és István kirány megkoronázásának, azaz a magyar államalapítás ezredik fordulóját a magyarság szerte a világon méltó keretek közt ünnepli.

Münchenben napsütéses, de hűvös tavaszi napon, április 8-án, szombaton délelőtt ökumenikus jellegű szentmisével kezdődött a jubileumi ünnep. A szöszterint zsúfoltságig megtelt *Damenstift* templomba való bevonulás (sokszázan rekedtek az utcán!) az egyenruhás cserkészek, a színes népiruhások, és a „Komámasszonyok” táncsoport sorfala közt szívet-lelket megfogóan impozáns volt. Elöl egy cserkész vitte a díszes keresztet, utána a bajor és magyar zászlókat vivő csoport. A fehérruhás ministránsokat követték a lovagrendek: a Lázár, a Johannita, és a történelmi Máltai Lovagrend müncheni tagjai, köztük dr. Frank Miklós, pápai prelátus, máltai káplánnal, majd a pápi asszisztencia: Dr. Cserháti Ferenc, plébánossal és Lázár Dalma Enikő református lelkészszel, továbbá Fejős Ottó németországi főlelkészszel, Fehér István és Merka János lelkészszel vonult az oltárhoz. A bevonulás végén dr. Orbán Viktor miniszterelnök a feleségével és hazai kíséretével. Közben a kórus magasából Jussel Ottó vezényletével a Patrona Hungarie énekkel előadásában, egy praeludium és Kodály Zoltán „Ah, hol vagy magyarok” című hatalmas kórusműve szárnyalt. Az oltár mögött is cserkészek álltak magyar és bajor zászlókkal. A mise kezdetén Cserháti Ferenc névszerint üdvözölte a bajor kormány és München város képviselőit, kiemelve Püspök László müncheni főkonzult és Elisabeth Schosser, városi tanácsost, a Bajor-Magyar Fórum elnökét. A misét az ősi „Boldogasszony anyánk” Mária-ének zárta le. Ezek után dr. Orbán Viktor miniszterelnök szólott a megjelentekhez. Nagyhatalmú beszédében nyomatékosan hangsúlyozta: *milyen történelmi perspektívákat nyitott meg a rendszerváltás: tagja lettünk a NATO-nak, a világ legerősebb védelmi szövetségének, és napról-napra közelebb vagyunk az Európai Unióba való teljes integrálódáshoz. De a jobb jövőt – mondotta a miniszterelnök – csak az egész magyarság, az otthoni és külföldi összefogott, lankadatlan munkálkodása biztosít*

hatja. Sok még a tennivaló, de a holnapot, hazánk felvirágzását bizvást reméljük! Beszédét hatalmas tapsvihár követte, amelyen talán még soha nem hallottak a százados templomfalak.

Az istentisztelet után a még letakart emléktáblához vonultunk. Itt dr. Orbán Viktor miniszterelnök leleplezte az emlékművet és elhelyezte koszorúját. Az

segek nevében.

Az avatási ünnep végén a megközelítőleg ezerfőnyi tömeg lelkesen énekelte el a magyar himnust.

*

Itt mondunk köszönetet Püspök László müncheni főkonzulnak, aki az emléktábla megvalósítását kezdeményezte és

Az ércebe öntött ezer éves bajor-magyar barátság megörökítése

egyházi áldások után a Bajor Magyar Fórum elnöke, Elisabeth Schosser városi tanácsos, München város és a Fórum nevében bajor szalagos koszorút: dr. Cserháti Ferenc és Lázár Dalma Enikő pedig közösen tették le a vatikán fehér-sárga, illetve nemzeti-színű koszorúját a katolikus és református egyházi közös-

zedettől fogva szívén viselte, sok utánjárásal megszerezve hozzá a magyar ill. a bajor kormány és München város engedélyét, segítségét és a támogatást. Így került a reprezentatív magyar emléktábla a bajor főváros szívében, a műemlék Damenstift templom jobboldali külső falára.

Szamosi József

HIREK – ESEMÉNYEK RÖVIDEN

Népességcsökkenés Olaszországban

Az olasz püspökkari konferencia behatárolt foglalkozott a lakosság egyre gyorsabb mértékű csökkenésével. Camillo Ruini bíboros-elnök az európai helyzet összefüggésében is elemezte a márt. Az eredmény lesújtó: európai viszonylatban Olaszországban van a legkisebb születési arány (9,1 % élveszületés ezer lakosonként)! Ha ilyen arányú marad a születések számának csökkenése, akkor Olaszország lakosága 2050-re 58 millióról 41 millióra fog lecsúszni. Legmagasabb a születési arány Írországban (14,3 élveszületés ezer lakosra), Franciaországban és Hollandiában egyaránt 12,6 születés esik ezer lakosra. (Zenit)

Magyarnyelvű szentmise Nagyszombatban
Magyar hívek százai vettek részt február 10-én azon a szentmisén, amelyet a Pozsony-Nagyszombati főegyházmegye általános érseki helynöke, Tóth Domonkos szlovák

püspök celebrált. Vele együtt 12 paptestvér. Történelmi eseménynek számít ez, hiszen az ősi nagyszombati székesegyházban nincsenek magyarnyelvű istentiszteletek. Ez volt az első magyar szentmise. Herdics György esperes, nádszegi plébános, a mise végén megköszönte Tóth Domonkos püspöknek, hogy – mint mondta – „mi, magyarok is otthonra találhattunk a székesegyházban...”

Szentmise a martfűi Tisza-parton. A beláthatatlan következményekkel járó katasztrófa, melyet a Szamos, a Tisza s délen a Duna vízének ciánzennyездése okozott, páratlan méretű természet- és életpusztítást vont maga után. Az elmúlt évtizedekben sok szó esett erkölcs és gazdaság, erkölcs és termelés kapcsolatáról, de a szavak megmaradtak az elméletek szintjén, fogantatjuk nem volt. A Tisza újjáéledéséért február 27-én délután, közvetlenül a Tisza-parton, Tamási József martfűi plébános mutatott be szentmisét.

A Mátyástemplom szobrásza

Emlékezés Mikula Ferencre,

halálának közelgő 75-ik évfordulójára

Ha véletlenül Budapesten lennénk, indítványoznám, tegyünk sétát a történelmi múltra visszatekintő budai várban. Térjünk be egy inára a Szentháromság téri Mátyás templomba. Nézzük meg a Halászbástya szobrai és élvezzük a lenyűgözően szép kilátást, ami Európa egyik legszebb panorámája. Előttünk a Duna, partjait kecses hidak ívelik át, túloldal a Parlament, mögötte a lüktető város.

A Várnegyed meglehetősen ismerős számomra. Gyerekkoromban Édesanyám ide vitt nővéremmel tanulmány- és felfedező útra. A hegy már a rómaiak előtt is lakott volt – mesélte, de minket sokkal jobban érdekelt az a tény, hogy nagyapánk, Mikula Ferenc itt élt és itt alkotta csodálatos szobrai.

A magyar gótika egyik legszebb alkotása a Mátyás templom, Budapest legkiemelkedőbb műemléke. Talán lépünk be és álljunk a főoltár elé. Nézzünk fel a tabernákulum feletti sugárkoszorús Madonnára. Mikula Ferenc alkotása. De magát a főoltárt is – gótikus elemekből * készíttette és a Szentlélek eljövetele nék domborműve is az ő kezelműve. A Mátyás templom évszázadok óta történelmi események színhelye. 1867-ben, a kiegyezéskor itt koronázták meg Ferenc Józsefet és hívesét, Erzsébetet, majd az utolsó magyar királyt, Károlyt és nejét, Zsűt. De a főoltár alkotója, az 1861-ben született Mikula Ferenc is itt esküdött örök hűséget egy fiatal budavári szépségnek, a nagymamának.

Ha a templomban körbejárunk, további alkotásaival is találkozunk, köztük a Jézus szíve szobor, Szent Erzsébet, Assisi Szent Ferenc, Szent István és Szent László szobra, a Kereszt tiszteletére emelt oltár, a Piéta és Golgota csoport, III. Béla király és Chaitillon Anna sarkofágja, amely felett baldachin emelkedik, végül pedig a Szent István kápolnában István és bajor felesége, Gizella királyné szobra. Rajtam kívül kevesen tudják, hogy Gizella arca nagyanyámé. Mikula Ferenc az ő világító kék szemét mintázta meg, amelyeket én is örökségbe kaptam.

Ha a Halászbástya felé lépünk ki a templomból, előttünk áll Strobl Alajos: Szent István lovas bronzszobra, amelynek talpazatán a domborművet szintén nagyapám készítette. A király előtt térdelő alakban Schulek Frigyes alakította meg, aki korának egyik kiemelkedő építészte volt.

A Halászbástya északi tornyához lépcsők vezetnek. A teraszon Almos és László vezér szobra áll őrt... A bástya-tornyónál pedig a Sárkány-figura dicséri a váratlanul, életének 65. évében elhunyt mester, Mikula Ferenc művészetét.

Lénárd Angéla Budapest

*Az 1967-ben megjelent Művészeti Lexikon III. kötetében ezt olvasom: – Mikola (sic!) 1926 (Apr. 14) szobrász, 1861 máj. 6 – Budapest 1926 (Apr. 14) szobrász, stb.

Apor-émléktábla Gyulán.

Születésének mostani évfordulóján a gyulai katolikus plébánia falán felavatott Boldog Apor Vilmos győri püspök, a két háború között Gyula plébánosa emléktábláját. Hasonlóan a városhoz tartozó Máriafalva napközi otthonán is kisebb emléktábla hirdeti, hogy az épületet Apor Vilmos építette az óvodásoknak. ■

Borbándi Gyula

MAGYARORSZÁG EZER ÉVE II. rész

Kézikönyv német nyelven *

A második világháborút követő évtizedek történetét tárgyaló fejezetekben a szerző részletesen és tárgyilagosan ábrázolja az eseményeket, de túlságosan azt helyezi előtérbe, amit a kommunisták műveltek és a kelleténél kevesebb figyelmet szentel a velük szembenálló vagy az övékétől eltérő szándékoknak, kezdeményezéseknek, kísérleteknek. (Feltűnő például, hogy Bibó István neve nem is fordul elő.) Tévedés az a megállapítás, hogy a koalíciós évek baloldali pártjai (értve alattuk a szociáldemokratákat és parasztpártiakat) „a kuliszák mögött kezdettől fogva a kommunisták hatalomátvitelét és egy szovjet típusú totalitárius diktatúra bevezetését készítették elő”. Érthetetlen, honnan vette Szakály ezt a kor történetét ábrázoló munkáiban eddig még sehol ki nem mondott véleményét, amelyhez hasonló legfeljebb némely szélső jobboldali emigráns orgánumban volt olvasható. Az tény, hogy akadtak mind a két említett pártban – de még a kisgazdapártban is – személyek és csoportok, akik és amelyek a kommunisták támogatásában elmaraszthatók, de ugyanannyian, vagy még többen, akik pártjuk szuverenitásáért és a kommunista egyeduralkodó törekvések ellen küzdöttek. Közülük legalább annyian kerültek bitóra, börtönbe, koncentrációs táborba, száműzetésbe, mint ahányan Rákosiék és a szovjetek szekerét tolták. Ugyancsak méltányosabb említést érdemeltek volna azok, akik Kádár uralma alatt az enyhülésért, a reformokért, a megújulásért síkra szálltak és annak megállapítása sem ártott volna, hogy a nyugati nyomás és Gorbacsov politikája nélkül 1991-ben a Szovjetunió összeomlására és az új Oroszország, valamint a többi utódállam létrejöttére nem került volna sor, amint hogy Magyarországon sem bukott volna meg a kommunista rendszer már 1990-ben, ha Pozsgay Imre 1989 január végén nem veti el az ellenforradalmi elméletet és nem nyilvánítja forradalomnak az 1956-os népfelkelést.

Tömörségében is tartalmasnak bizonyul Bíró Zoltán hét lapra rövidített áttekintése a magyar irodalom történetéről. Egyetlen észrevétel kínálkozik, mégpedig a népi irodalommal kapcsolatban. Feltehetően azért került a német szövegben a „népi” elnevezés megfelelőjét, a „populistisch”-t vagy „Populist”-et, mert ezt ma már szerte a világban olyan nézetek és törekvések megjelölésére használják, amikhez a népiségnek semmi köze. Nyugaton néhol majdnem a „fasiszta” szinonimájává vált. De mit csináljon a szegény magyar, ha a német nyelvben a „népi”-re nincs más szó, mint a populista? Bíró Zoltán német szövegében „ungarische soziographische Literatur”, nyelvünkön „magyar szociográfiai irodalom” helyettesíti a népi irodalmat. Szociográfiai irodalom létezik, ebbe tartoznak a falukutató vagy falu-

vizsgáló művek, amelyek a népi irodalom részei, de ez tágabb és gazdagabb, mint a szociográfiai irodalom. A két fogalom nem azonos. A Bíró Zoltán által ebben az összefüggésben említett Illyés Gyula és Németh László írt ugyan szociográfiát is, de az általuk alkotott versek, regények, elbeszélések, útirajzok, esszék, műbírálatok nem szociográfiai irodalom, hanem mind együtt a népi irodalom. Ismervén szemléletét, tudom, hogy Bíró Zoltán is így gondolja. Talán a fordító a hibás. Nekem az a nézetem, hogy ne törődünk vele, mivé csúfítják el akár nyugaton, akár hazánkban, bármilyen nyelven a populizmus vagy a populista szót, használjuk eredeti és hamisítatlan értelmében, talán egy szép napon elhallgatnak a tudatlan vagy ártó szándékú elferdítők és megtévesztők, a szavak visszanyerik az irodalomtörténetben és a történetírásban gyökeret vert régi jelentésüket.

Fontosságához illő terjedelemben értesülhetünk az állam és a vallás viszonyáról. A szerzők részletes képet festenek a vallási közösségek közelmúltjáról, jelenlegi állapotokról, intézményrendszerükről, a lakosság vallási megoszlásáról és hitéletének alakulásáról. A katolikus egyházzal foglalkozó részt a téma legalaposabb ismerője, Tomka Miklós írta. Szerinte az utolsó felvételében a hívők vallási megoszlása tekintetében. Az erre vonatkozó legutolsó hivatalos adatok az 1949-es népszámlálásból származnak. Azóta csak a Központi Statisztikai Hivatal reprezentatív megkérdezéseire támaszkodhatunk. 1992-ben a megkérdezettek 67,8 százaléka, 1998-ban 57,8 százaléka mondta, hogy római katolikus. Az egyéb vallású hívők esetében is vissza esett az arányszám. Viszont míg 1992-ben 4,8 százalék vallotta magát felekezeten kívülinek, ezek aránya 1998-ig 15,8 százalékra nőtt. Egy másik közvélemény kutatási kérdésre válaszolva 1992-ben a görög katolikusok fele, a római katolikusok 38, az evangélikusok 32 és a reformátusok 28 százaléka nevezte magát gyakorló hívőnek. Érdekesek a katolikus papok számának alakulása. Ez a kommunizmus négy évtizede és a szabaddá vált egyház öt éve után, 1949-től 1995-ig 5040-ről 2644-re, tehát majdnem a felére esett vissza. A papjelöltek száma 1780-ról 450-re, az apácáké 8956-ról 2042-re csökkent. 1989 óta ismét működik 24 férfi és 60 nő szerzetesrend, három szerzetesi kongregációnak mind férfi, mind női kolostora van. Míg Ausztriában minden 506-ik, Németországban minden 390-ik, Belgiumban minden 274-ik hívőre esik egy pap, diakónus, szerzetes testvér, Magyarországon csak minden 1334-ikre. Ez nagyrészt megfelelő intézmények hiányára vezethető vissza. A helyzet azonban állandóan javul, a kilencvenes években szép számban jöttek létre új tan- és nevelőintézetek, több helyütt teológiai fakultások létesültek, sőt 1993/94 -től Pázmány Péterrel elnevezett három fakultásos katolikus egyetem is működik.

Ez az új tájékoztató-kötet igen jó szolgálatot tesz a Magyarország iránti érdeklődés növelése és a magyarságra vonatkozó ismeretek további gyarapodása érdekében, kívánatos lenne tehát, hogy az angol és német után más nyelveken is megjelenjenek. ■

* Az első rész lapunk legutóbbi (áprilisi) számának 6. oldalán olvasható.

MÁJUSBAN ÜNNEPELJÜK AZ ÉDESANYÁKAT

Verscsokor Anyák Napjára

FÜSTBEMENT TERV

Egész úton - hazafelé -
Azon gondolkodom:
Miként fogom szólítani
Rég nem látott anyám?

Mit mondok majd először is
Kedvest, szépet neki?
Midőn, mely bölcsőm ringatója,
A kart terjeszti ki.

S jutott eszembe számtalan
Szébbnél-szebb gondolat,
Míg állni látásuk az idő,
Bár a szekér szaladt.

S a kis szobába toppanék...
Röpiült felém anyám...
S én csüggytem ajkán... szólanul...
Mint a gyümölcs a fán.

1844

EGY ESTÉM OTTHON

(részlet)

...Utóbb, midőn a bornak
Edénye kiürült,
Én írogatni kezdtem,
Ő meg nyugonni dült.

De ekkor száz kérdéssel
Allott elő anyám;
Felelnem kelle - hát az
Írást abban hagyám.

És vége-hossza nem lett
Kérdezgetésinek;
De nekem e kérdések
Olyan jól estenek,

Mert mindenik tükör volt,
Ahonnan láthatám:
Hogy a földön nekem van
Legszeretőbb anyám!

1844

ISTVÁN ÖCSÉMHEZ

(részlet)

... Légy jó fiú, és gyámoltsd őt.
Vedd vállaidra féltg terheit,
S meglásd, öcsém, az isten megsegít.
S anyánkat, ezt az édes jó anyát,
O Pistikám, szeresd, tiszteld, imádd!
Mi ő nekünk? Azt el nem mondhatom,
Mert nincs rá szó, nincsen rá fogalom;
De megmutatná a nagy veszteség:
Ha elszólná tőlünk őt az ég...

1844

Petőfi Sándor (1823-1849)

ÉDESANYÁM

A lelke: lelke. Mélázó, borongó -
És benne sok dal él, titokba zsongó,
El nem dalolja, rejtegeti mélyen,
De én szeméből valahogy kinézem.

A lelke: bánat! Annyi minden érte.
Nehéz özvegyesség rászakadt fejére,
S míg én betegem, búsan tovább éltem,
Ő imádkozott és szenvedett értem!

A lelke lelke! Ő mind nekem adta
Mi benne szín, fény. Én áldom miatta
És el nem sírt könnyűit dalba sírom
És el nem mondott bánatát megírom!

Juhász Gyula
(1883-1937)

MAMA

Már egy hete csak a mamára
gondolok mindig, meg-megállva.
Nyikorgó kosárral ölelben,
ment a padlásra, ment serényen.

Én még őszinte ember voltam,
ordítottam, toporzékoltam.
Hagyja a dagadt ruhát mára.
Engem vigyen föl a padlásra.

Csak ment és teregetett némán,
nem szidott, nem is nézett énrám
s a ruhák fényesen, suhogva,
keringtek, szálltak a magosba.

Nem nyafognék, de most már késő,
most látom, milyen óriás ő -
szürke haja lebben az égen,
kékűtől old az ég vizében.

József Attila (1905-1937)

Minden Árvák anyja

Szegény édesanyám
ne sirasson engem,
sohse kérdje szapuláskor:
fehér-e az ingem.

Sütéskor-főzéskor:
két orcám piros-e?
Ágyvetéskor: van-e aki
fejem alját vesse?...

Fia vagyok akkor,
ha behí egy árvát,
s leülte a tűz mellé:
szárítsa ruháját.

Isten jó leánya
fel is jut a mennybe,
ha feltálat neki, mintha
édesfia lenne.

Szennyes ingét hogyha
kimossa fehérre,
szálljon érte áldás mind a
tíz ujjá hegyére!

Ha ágyat vet neki,
ha jól betakarja, -
édesanyám nekem is, ha
minden árvák anyja.

Gyámoltsdon minden
kinnal kinnre születet
s megtalálja mindig, akít
bennem elveszített.

Erdélyi József (1897-1978)

ÉDESANYÁM RÓZSAFÁJA

Édesanyám rózsafája,
Én voltam a legszebb ága
De egy gonosz leszakasztott,
keze között elhervasztott.

Édesanyám mondta nekem,
Minek a szerető nékém.
De én arra nem hajlottam.
Titkon szeretőt tartottam.

Mindenkinek azt ajánlom
Szerelennél jobb az álom,
Mert az álom nyugodalom,
A szeretet szívfájdalom.

Édesanyám sok szép szava,
Kire nem hajlottam soha,
Hajlanék én, de már késő,
Hull a könnyem, mint az eső.

népének

A Szentatya fogadta Jasszer
Arafatot

II.János Pál pápa ismételtelen kifejezésre juttatta a Szentszék szolidaritását a palesztin néppel, amely várakozással tekint jogos elvárásai megvalósítása elé. A kihallgatás előtt aláírták a Szentszék és a Palesztin Felszabadulási Szervezet közötti Alapmegegyezőést, amely hasonló ahhoz, amelyet 1993-ban Izrael Állammal kötött a Szentszék. A legnehezebb-probléma a Szent Város, Jeruzsálem különleges jogállását biztosítani. MK

AZ ÉLET KÖNYVBŐL

BELGIUM

Születések: Udal Daimi, U. Feit és Németh Juliska leánya-Zolder; Angei Mátyás, A. Raymond és Lion Christine fia – Charleroi; Hermann Jeremie és Jimmy, Frederic és Mária fia – Charleroi (4. generáció); Orval Rik, O. Marc és Mezősi Andrea fia – Wavre; Tavaszy Anesa, T. Miklós és Saskia Post leánya-Utrecht; Fettes Marika, F. Jacques és Pojtli Marika leánya – Brüsszel; Blavier Hélene, B. Vincent és Lipcsei Györgyi leánya – Bonsin; Thury Hade, T. János és Keimes Anna leánya – Rotem.

Házasság: Horváth István és Mignon Josseline – Dolhein – örök hűséget fogadtak egymásnak. Gratulálunk!

Halottaink: Kupi István, 67 éves – Châtelet; Kedei András 71 éves-Montegnée; Józsa Julianna, Csabáné, 91 éves – Varemme; Bánk Lászlóné-Décsi Etelka 90 éves – Esneux; Hella Józsefné-Buk Ilona 77 éves-Marchin; Füredi Roza-Pilletériné 80 éves, Verviers; Nabel Lajos 73 éves, Juhász Rózi férje – Esztergom; Szántó Lőrinc 92 éves, Aline Jacquemin férje – Brüsszel; Bella Miklós 61 éves, Tóth Erzsébet férje – Marchienne au P. Nyerjék el Urunknál az örök életet!

NÉMETORSZÁG
STUTTGART

Halottaink: Löbmann János, 1946-ig Magyarországon élt, tanult és dolgozott. Mint keltépezt, Németországban is megtalálta a helyét és Stuttgartban mesterszolgát tett. A halálát okozó agyvérzés azon napon érte, amikor 50 éves aranyoklevélét megkapta. Welzheimben halt meg 2000 január 14-én. Nyugodjék békében!

BONN

Fájdalmas és mély gyászban, teljes szeretetben és köszönetben vettünk búcsút Pontai Béla szeretett férjemtől, édesapánktól, apósunktól, nagypapánktól, barátunktól. Teste békésen elhagyott minket a hosszú, türelmesen viselt betegség után. Urnatemetése a Budapesti X. Újköztemetőben 2000. február 11-én volt. Leleké a további mindannyiunkban és Isten országában.

MÜNCHEN

Keresztelés: Nezezon Adrienne Beatrix, N. Zoltán és Hajnal Enikő kislánya 2000 február 20-án részesült a keresztesség szentségében. Növekedjen boldogan szülei örömére!

WYNAU

Halottaink: 2000 január 26-án, meghalt Hauser Tibor. Szülőházát mint pilóta védte a II. világháborúban. Részt vett a Forradalomban, azért menekülnie kellett családjával. 1957 óta Wynauban élt, ahol a wynaui Gugelmann Textilgyár kalkulátora volt. 2000 február 1-én temették el. Gyászolja a család, s mindazok, akik ismerték. Emléke szívünkben él tovább!

Hírdetések

Folytatás a 8. oldalról

Budapesti, 49 éves apólonó, magyar családnál betegápolást vállalta. Esetleg kisebb házimunkába besegítenék. Telefon: (H) 25/12-100.

Ha lehetséges München közelében megismekednék, házasság céljából – és ha lehetséges 35 évig vagy fiatalabb férfival. Fényképes válaszokat: Wiesenweg 10, D-83026 Happing-Rosenheim.

Betegápolást, idősgondozást, háztartási, kerti, ház körüli munkát vállalta hívó magyar házaspár ottlakással. Feleség 49 éves, németül is beszél, férj 56 éves, ügyeskező. Itthon saját nyugdíjam van. Szívesen megyünk vidékre is. Kis Antal, H-7636 Pécs, Fagyöngy u. 10.

58 éves, 167/64, kellemes megjelenésű, nőies likatú értelmiségi özvegyasszony keresi párját, hozzáilló, karósszenvedély nélküli férfi személyében. Válaszokat „Szeretetlen élni” jellegre a szerkesztőségbe várom.

Záróadatok Magyarországról
autobusszal.

Lourdes, Fatima, Siracusa, Nápoly, Rotondó, Róma, csksomlyó... Kérjen részletes programot:

Telefon: (H) 46/34-44-54

HALOTTUNK

Msgr. v. Vargha Gábor, pápai prelátus, életének 89. évében, hosszantartó betegségben 2000. március 26-án vissza adta nemes lelkét Teremtőjének. Március 30-án a temetésén Püspök László müncheni főkonzul búcsúztatta a nürnberg melletti Michelfelden.

Nehéz az elválás olyan személyiségtől – kezdte megleghangú beszédét a Főkonzul – aki nagyjaink közé tartozik, tartozott, aki egész életében, sokszor embert próbáló időkben, lelki támasza volt a magyarságnak.

Olyan halott barátot búcsúztattunk, akitől joggal megirigyelhetjük azt a teljes életet, amit az Urísten kegyelméből kapott. Vargha atya ilyen teljes életet élhetett, ezért eltávózása után is lelkiünk nyugalmával mondhatom: Végtelenül örülök és hálás vagyok a sorsnak, hogy az óhaza, a Magyar Köztársaság nagyabecsülését, elismerését a Magyar Köztársasági Erdemrend Tiszti Keresztje kitüntetés formájában Monsignore Vargha atyának, drága Gábor barátomnak még életében, felejtethetetlen hangulatú ünnepség keretében adhattam át.

Bár az óhaza már csak rendszeres látogatóként fogadta vissza, de nem felejtette, számontartotta és eltávózása után a haza közös emlékezetében megőrzi kiüntetett fiát!

Nyugodjék békében!

Millenniumi megemlékezés
a burgenlandi Loretto-ban

2000 június 3-án a burgenlandi Loretto-ban magyar ifjúsági millenniumi emlékezést tartunk. Ünnepi szentmise 10.30 órai kezdettel. 14 órától ének-zene-vers, valamint táncbemutató műsor a téren.

A millenniumi ifjúsági ünnepre várunk fiatalokat, csoportokat, de felnőtt zarándokokat is, hogy emlékezzünk Szent István első királyunk koronázására, imádkozzunk hazánkért, magyar népünkért és ifjúságunkért. Jelentkezés:

Bécsi Magyar RK. Lelkészség
Döblergasse 2/30 b.
A-1070 WIEN
Tel./fax: 0043 1/526 49 72

Közös boldogáavatás Rómában.

XXIII. János és IX. Pius pápák közös boldoggá avatására – szeptember 3-án kerül sor, amint ezt a Vatikánban nyilvánosságra hozták. MK

Közösen a jó ügyért!

Csáky Pál, a szlovák kormány emberjogi és kisebbségi ügyekért felelős miniszterelnök-helyettese, nemrégiben meglátogatta a Pozsonyban megjelenő „Remény” c. lap szerkesztőségét. A szerkesztőség új székhelyén a lap tízéves fennállása során elért eredményekről, a fennálló nehézségekről és problémákról beszélgetett a szerkesztőség tagjaival. Még ugyanazon a napon fogadta a pozsonyi papi szeminárium magyar növendékeit. A szeminaristák most hatodik alkalommal találkoztak Csáky Pállal, aki ezúttal a kormány alelnökeként látogatta meg a papi hivatásukra készülő növendékeket. *Reméli – mondotta – hogy majd a magyar vagy vegyes lakott helységeinkben végezhetik lelképásztori munkájukat.*

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött írásokon, leveleken.

Frank Miklós aranymiséje

Lapunk szerkesztőbizottságának régi tagja, Msgr. dr. Frank Miklós a közel-múltban ünnepelte pappá szentelésének 50. évfordulóját. Előbb állandó lakóhelyén, a müncheni Szent Gabriel kolostorban – a vendéglátó apácák és szűk körű barátai jelenlétében mondta aranymiséjét, amelyet vele együtt celebrált az alkalomra Münchenbe érkezett Takács Nándor székesfehérvári püspök, a Magyar Karitász elnöke, Bosák Nándor, Debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, Fejős Ottó, németországi főlelkész, valamint Nicklbauer Alois sollni plébános. Egy héttel később, április 2.-án jelenlegi működése helyén, Budapesten, a nemrég épült Magyar Szentek templomában tartott aranymiséjén a magyarországi apostoli nuncius, Karl Josef Rauber érsek, valamint Kada Lajos érsek, volt madridi nuncius, és Kozma Imre, a Máltai Szeretetszolgálat budapesti elnöke koncelebrált Frank Miklós atyával.

*

A müncheni magyarság április 9-én a Damenstift templomban vehetett részt Frank Miklós aranymiséjén, amelyet ezúttal is számos papvárosa segédletével mutatott be. Reméljük, hogy gyémántmiséjét is hasonló szellemi frissességgel és teremtő munka közepette ünnepli majd meg, amire a Jóisten áldását kérjük. V.A.

Takács Nándor püspök beszéde

Elhangzott Frank Miklós Sollni-
aranymiséjén

Most, hogy 50 éves papi jubileumra jöttünk össze, hogy ünnepeljük és megköszönjük Isten kitüntető kegyelmét, örömteli dogni ezen a nagy ajándékon elgondolkodni és elmélkedni. Különösen ebben a jubileumi esztendőben, amikor 2000. évfordulóját ünnepeljük annak a páratlan isteni tetnek, hogy az örök Isten második személye, a Fiúisten értünk emberekért, a mi üdvösségünkért leszállt a menyből, a Szentlélek erejéből Máriától emberré lett...

Boldogító tudat, abban az évben feljengani a megkapott papság kegyelmén, amikor magyar népünk ezredéves évfordulót ünnepelhet azon oknál fogva, hogy Szent István királyunkat keresztény királlyá koronázták s az ő hatékony közreműködésével pogány népünk keresztény és Európa megbecsült országává válhatott.

Krisztus felszenelt papjainak, az apostol utódoknak köszönhetjük, hogy barbárságból és pogányságból kultur-nemzet és szenteket bőven termő ország lettünk... Mert jöttek hozzánk a hitet hirdető, megsejtető és a biztos lét útján vezető papok, püspökök, akik fáradságot nem ismerve Krisztus szövetségében éltek, tevékenykedtek. Nélkülük biztos elvesz-

tünk volna, történelmünk veszedelmei között, amikor keletről-nyugatról fenyegetve élt, halálharcot vívott népünk.

A papszentelésben küldetést kaptunk, hogy az „Igét”, Krisztus üzenetét hirdessük, akár alkalmas, akár nem, akár tessék az embereknek, akár nem. „S jaj nekem, ha nem hirdetem Krisztust” – mondja szent Pállal együtt, minden igazlelkű pap, aki egészen átadta magát az Úr szolgálatának... mint Jézus maga, hirdette az ország örömhírét falun és városban, vízen és szárazon, tudósoknak és egyszerű népeknek, fényes nappal és sötét éjszakán. Ő az élő szó erejével, de már a leírt levelekkel azokhoz is elért, akik személyesen nem lehettek jelen. Ma pedig szóban, írásban és az elektronikus eszközök közvetítésével valósul meg a krisztusi parancs: „Menjete az egész világra, tanítsatok minden népet!”

*A pap másik nagy feladata és egyúttal öröme az emberek megszentelése, krisztusi léttel való feltöltése, annak közvetítése szent eseményekben a szent-
ségekben keresztül.*

A papi hatalomban való részesedésben maga Krisztus adja át az Ő képességét a meghívott kiválasztottaknak. Nem világi értelemben vett hatalom ez, hanem Krisztus képességének hordozása.

Krisztus szava mindig valóságot teremtő szó volt. „Kelj fel és járj!” és járt a beteg. „Láss” és a vak látni kezdett. „Lázár jöjj ki!” és az emberileg lehetetlen valóság lett, mert a negyednapos Lázár kijött a sírból. „Osszátok szét a népek!”... és a hét kenyérből ezreket jól lakatott. „Ez az én Testem”... „Ez az én vérem”... „Fiam, bocsánatot nyertek bűneid” szavára minden valósággá vált. Ezt a képesség-hatalmat kapja meg a pap szentelésében. Ilyen hatalma senkinek sincs a világon.

A keresztelésben Istenbe öltözteti a csecsemőt és felnőtet.

A bérmlásban az Ő szavára új pünkösdi csodája valósul meg.

Az oltáron az igéje által a kenyér és a bor rejti színe alatt megtestesül az Ige.

A gyónatásban Isten nevében egészségessé varázsolja a bűntől sebzett, vagy meghalt embert.

Magasfeszültségű, fénylő ember a pap, aki a Főnsséges Isten életerejét továbbítja.

Krisztus Urunk a földi, halandó életből az égi és örök haza felé vezette és vezető papjai által az új választott népet. Szavai, tettei – magatartása az iránymutató a hívő és hitetlen előtt. Boldog az a nép, akit vezetője biztos, szilárd úton vezet, akire nemzedékek sora tud örömmel gondolni.

Tesvéreim! Kedves Miklós atya! 50 év papi szolgálat mennyi szent Igét foglalt magába szóban és írásban. Hány ezer ember lelkét megérintette ajkadról, írszáidból elhangzó krisztusi üzeneted. Csak Ő tudja!

Hány ezer és ezer ember köszönheti kegyelmű, fénylő köntösét, egészséges lelki életét a te megszentelő papi munkádnak. Csak Ő tudja!

Mennyi embert irányítottál a helyes útra élő Ige hirdetésével, újságokban, folyóiratokban megjelent cikkeiddel, rádióban, televízióban elhangzott megnyilatkozásaidal. Csak Ő tudja!

Hány nyomorgót, rászorult segítettél karitátián munkában való buzgólkodással a lelki béke, megnyugvás és földi biztosabb élet felé? Csak Ő tudja!

Örök hála Istennek, hogy meghívott papjának!

Köszönet néked, hogy a nehéz ötven évben át hűséges maradtál Istenhez, Egyházhoz, hazánkhoz.

Aldjon meg Téged az Úr!

EURÓPAI SZABADSÁGHARCOS
TALÁLKOZÓ BUDAPESTEN

A Dálnoki Veress Lajos által alapított, ill. vezetett Magyar Szabadságharcos Világszövetség jelenleg Európában élő volt és jelenlegi tagjai számára május 4. hetében bajtársi találkozózt szervez az Európai Magyar Szabadságharcos Szövetség és a Németországi Magyar Szabadságharcos Szövetség elnöksége Budapesten. A kétnaposra tervezett találkozó pontos időpontját még közöljük tagjainkkal és az érdeklődőkkel.

Jelentkezés és érdeklődés:

Verband Ung. Freiheitskämpfer, Landwehrstr. 66, D-80336 München; Tel.: 089/5438 250, Fax: 089/5438 147.

HIRDETÉSEK

BUDAI, 3 SZOBA-HALLOS, 105 m²-es, cirkoftéves, teljesen felújított és vadonat új bútorokkal berendezett, 4. emeleti, liftes, balkonos Bocsnai utcai lakás (Parabol-TV) azonnali beköltözéssel eladó. Irányár: 155.000 DM. Telefon: (D) 089-3086257 este 20 óra után.

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfohadható áron, megengedés szerint, házto-házig. Telefon: D-0049-07034-62580.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatónak kiadó. Telefon: (CH) 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34.

Budai kertes villában újonnan kialakított kétszobás ill. másfél szobás, bútorozott komfortos lakások kiadók 40 DM/lakás, naponta. Parkolás zárt kertben. Tel.: 00-36 12 02 30 25.

ERDÉLYBE utazás luxus-kisbusszal kívánt helységekre. Ideális nyugdíjasoknak és utazóknak sok csomaggal. Utazás Bükkre, Hévízre vagy Budapestre. München: (D) Telefon/Fax: 089/69 99 85, 089/6705618 vagy 0172/8425288.

Eladó Sopron mellett, Kopházán a Kffy Szanatóriumtól és a Termál fürdőtől 2 km-re kétszobás összkomfortos, központi fűtés (gáz, víz, villany, telefon) csinos kis lakás kb. 50 nm lakóterülettel, 3000 nm szőlőstéttel tekelk. Irányár: 95 000 DM. Telefon: (H) 0036/99/357-553.

18 hektár szántóföld eladó a 85-ös országtútnál. Szőlő gyümölcsös és ipari területnek alkalmas. Irányár 4,-DM/m² Tel./fax:(D) 0751/ 62937. (Kapuvár közelében) ház csere is megoldható!

60 éves, nyugdíjas, fiatalos tanító szívesen vállalna gyermeknevelést és esetleg besegítést a háztartásba bentlakással Stuttgart környékén. Telefon: (H) 0036/87/413-389.

Kölcsönt keresek -200.000 DM. 8% kamatot és 2% törlesztőt fizetek. Földbirtok van. Telefon: (D) 08095-432 / Fax: 08095/2217.

Balatonhoz, termalfürdőhöz közeli 2-szobás

MAGYAR KUTYÁK című képes ismeretterjesztő és irodalmi kiadvány. Kötve 32., fűzve 22.-, olcsó kiadásban 17.-. Megrendelése a szerzőnél: Buzády Tibor, 80796 München, Tengstr. 35. telefon: 089/27 11976. (A német és az angol kiadás is előjegyezhető már 32.- és 22.- DM áron). Gyönyörű ajándék!

Dr. Schulte - Dr. Frohinde, ügyvédi tanácsadás minden jogi kérdésben.
Schwarz Anemarie, hitestolmács és fordító német / magyar nyelven.
Tel.: 0211/44 22 40, Fax: 0211/44 28 16

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatallal postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk” müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

Hölgyek, ki akar egy vidám férfit társnak. Én 42/171/71, 11 éve németországban élő, családszerető ember vagyok. Minden levélre válaszolok! Jelige: „**Jobb későn, mint soha**”

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket és átutalásokat postacsek-kontókra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München - Sonderkonto: Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803, BLZ 700 100 80.

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Kreitmayrstr. 26 - 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Badacsonyi Szürkebarát	7,80
Tokaji Hárslevelű	8,60
Eyeki Chardonnay	8,80
Villányi Kék, Kékportó	8,80
Villányi Rózsafankos	9,80
Villányi Cabernet	10,80
Egri Bikavér	7,50
Tokaji Szamorodni	12,50
Tokaji Asszú 3 putnyos	16,50
Tokaji Asszú 4 putnyos	20,—
Kecskeméti barackpálinka	29,—
Unikum	29,—
Egri cseresznyepálinka	25,50
Diólikőr	0,5 liter 14,50
Címeres barackpálinka	33,—
Sárgabarack-, Málnalikőr	0,5 liter 13,50
7-arhonya, kocka, laskatésza	1 kg
Májás-, véres hurka, disznósajt	13,—
Tokaszalonna	15,—
Füstöltzalonna	12,—
Friss kolbász	15,—
Házi kolbász	17,—
Téliszalámi	33,—
Szegedi szalámi	30,—
Csaba, Gyulai	27,—

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-3943-730 és telefon 0036-1-2750-550. Szeretettel várjuk családias panzióknak, zöldövezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal - zárt autóparkoló.

MAGYAR BOROК, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!
Olcso áron rakattárol - kérje árlístámat!
JOSEF UDVARHELYI, Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

Eladó Budapesten a Gellért-hegy budai lábánál egy két szobás-hallos, öszkonfortos, két évvel ezelőtt felújított, 88,7 nm-es lakás logiával, garrázzsal és pincevel. Ár: 180.000,- DM. **Ugyancsak eladó** egy nagy, falusi ház Mezőkövesd és a Zsory-fürdő közelében 60.000,-DM ért. Érdeklődni lehet este: Tel.: (H) 00 36-36-492-651 vagy 0036-1-466-0420 sz. alatt.

Zamárdiban, önállóan álló felújított családi ház kiadó. 40 m²-es lakó- és ebédlő, 2 hálószoba, konyha és fürdőszobával. A vízparttól 200 m. teniszpálya 100 m. (D) 0228-632121 ill. fax: -0228-636534. Este: 0228-256527.

35 éves független zongoratanárnő Kasselből keresi intelligens férfi ismeretségét komoly szándékkal. Szívesen sportolok, kirándulok, táncolok. Jelige: „**Komoly szándékkal!**”

Eladó Nagyváradon (Románia) a központban egy két szobás, 55 nm-es blokklakás téglalapú épület. Érdeklődni: Tel.: (D) 0711/63 26 15. Balla Anna, 70193 Stuttgart, Gutbrostr. 25.

Eladó Balatonmáriafürdő központjában a víz parttól ca. 50 m-re kétszintes ikernyaráló fele 2340 m² telken, 70 nm-es lakóterülettel. Irányár: 63.000 DM. Telefon: 0036/72/3344-166.

BUDAPEST, V. ker. Országház, és Akadémia közötti dunaparti házban eladó egy teljesen felújított, igényes 44nm-es (nem levalaszott) lakás **csodálatos körpanorámával** (Lánchid, Vár, Bástya stb.). Irányár DM 135.000,-. Tel. 0041 62 891 33 55.

Fűrészgártelep 20 km Bajától betegségtől eladó vagy kibérelhető. Az üzem működő. Tel.: D-(0)8095/432; Fax: (0)8095-2217.

Budapesten, az Andrássy úton, az operánál felújított, csendes, másfél szobás lakás hazalátogatónak kiadó. Telefon: (D) 0049/89/937888

Jugoszláviában, Vajdaság területén, Temerin központjában 10x10 nm-es alap-területtel, téglából készült épület, üzlet-helységgel, melléképülettel, telefonos ház eladó. Érdek.: telefon (H) 0036-30-9953 292.

Budapest új városközpontjában, dunaparti panorámával, eladó egy 3 szobás (94 m²), II. Emeleti lakás, 24 millió Ft.-ért. Érdeklődni: Tel. + 0036/09/-603-843 vagy 0036/1/2161-391.

Két budapesti testvér, elhelyezkedne házvezetőnek idős hölgy, úr vagy házaspárhoz, többéves gyakorlat van. Tel: 0036/1/332-3205 este.

Gyulán (Békes megye), a gyógyfürdő mellett igényes kialakítású szobák vagy apartman kiadó fürdővendégek részére. Tel.: 0036 66 461 161.

Stuttgartban élő, kulturált, sportos, jó megjelenésű férfi: 57/185/89, megismerne természetes, vidám és házias hölgyet +/- 50, komoly kapcsolat teremtése céljából. „**Alföldi**”

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

ANGLIA

London: Rev. Mgr. Tüttő György főlelkész, Dounstan House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon: 0044/81/992 20 54**

AUSZTRIA

Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon: 0043/1/526 49 72**

Pázmányum, Rector Veres Árpád, Szentmise: minden Szombat este 18.00.A-1090 Wien, Boltzmannngasse 14, **Telefon: 0043-1-317-36-56,**

Burgenland/Alsóőrött: Pfarramt Unterwart, Ft. Dr. Galambos Ireneus OSB, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: Szentmise minden vasárnap d.e. 10 óra körül Griesplatz 30. sz. alatt a Welsche-Kircheben, Schönau Gürtel 41, Ugrai Mihály gondnok, **Tel.:0043/316/68 35 08;**

Linz: Misézohelyek: Linz, Wels. Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str.6., A-4020 Linz, **Tel.:0043/732/342-568**

BELGIUM

Brüsszel: Ft.. Gödölle Márton, Mission Catholique Hongroise, rue de l'Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL, **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, **Telefon: 0032/4/22 33 910**

DÁNIA: P. Horváth Kálmán SJ főlelkész, Stenogade 4, DK-1616 Kóbenhavn, **Telefon: 0045/31/2185 88**

ÚJONNAN MEGJELENT MAGYAR DALOK!

Adi Pop: „**VÉRZŐ HAZÁDBÓL**” címmel, 36-os felvételek számára készült CD, minden idegenben élő magyarnak csodálatos élmény. Meghallgatása során a hallgatóság felelevenedik a forradalom, az azt követő menekülés, az új haza, a honvágy. És az eredmény a mai napig, „Mindegy, hogy mire vitted- és hova haladtál, a végén mégis csak magyar maradtál”. Biztos vagyok benne, hogy ezek a valóságból merített szívhöz szóló, mely érzelmekkel telített dalok, mint „**A FORRADALMÁR HALÁLA**”, a „**VÉRZŐ HAZÁBÓL**” vagy „**A JÓVÓ GYERMEKE**” egy jó magyar szeméből kicsalja még a könnyet is. 20,- DM borítékban, azonnal kúldjuk a CD-t.

UNGARÓLUKUS MUSIK VERLAG:
Éva Jági, Friedberg Str. 8,
CH-3380 WANGEN an der AARE

Balaton nyaraló, nyugodt környezetben szép nagy ház kerttel kiadó! Érdeklődni: **telefon: 00 49/ 89-15 7 6 872**

akácok” jellegű válaszokat a kiadóba.

Idős házaspárnál vagy egyedülállóan házvezetői állást vállal 44 éves független, melegsívű magyar hölgy. Telefon: 0036 209151512 vagy0036/34336269.

Köszönjük, ha megújítja előfizetését!

SZABÓ VALÉRIA
ügyvéd és hiteles fordító,
tolmács német és magyar nyelven.
Telefon: 07131-68823 Fax: 07131-84023

Olvasóink figyelmébe:
Kérjük tisztelt és kedves olvasóinkat, vagy az „Életünk” lemondását ott kezdeményezzék ahonnan újságunkat kapják!

Megjelent!

Zemlényi Zoltán: HOPPARESIMI! című könyvét sikerült 12 év után német nyelvre lefordítani. Zoltán 15 éves korában súlyos agysérülést szenvedett autóbaleset következtében. Elvesztette mozgásképességét, nem tudott beszélni sem - de szellemileg ép maradt. Hosszadalmas lábadozása során az egyetlen mozgatható újjává gépelte egy régi írógépen naplóját, mely humoros, elgondolkodtató, de sugárzik belőle az életenergia, a bizalom, a remény. „HOPPARESIMI!” az utóbbi évek legnagyobb könyvsikere, melyből színdarab és TV-film is készült, magyar nyelven jelenleg már nem kapható. Német nyelven megrendelhető könyvesboltban, vagy a kiadónál. Ár: 39,80 DM.

Zoltán Zemlényi: Hopparesimi!
ISBN 3-9806979-0-8, 313 old. fotókkal,
HEMMER Verlag, Verdistr. 71,
D-6727 Fankenthal,
Tel.: 0621/44 65 193, Fax: 0621/44 65 194.

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészeg
Landwehrstr. 66 - 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
(Ungarische Delegatur)

Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészeg
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő
szerkesztő) és Vincze András.

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 - D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88

Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 30,— pro Jahr und
nach Übersee mit Luftpost DM 45,—

ELŐFIZETÉS:
Az életünköt a helyi magyar lelkesek terjesztik,

ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúrra, vagy ahol nincs magyar
lelkész,

oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 3,00 DM
Előfizetési ár egy évre DM 30,—
vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúrra légitpostával DM 45,—
Lapzárta minden hónap 10-én.
Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.

Postbank München:
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80
Katholische Ungarnseelsorge,
Sonderkonto „Életünk”,
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: GRAPHOS GmbH
Gutmannstr. 14 A, 80995 München
Tel. (0 89) 55 34 44

Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH
Hansenheid 11, 82256 Fürstenfeldbruck
Tel. (0 81 41) 61 01 20
Fax (0 81 41) 60 01 28

Református istentisztelet Münchenben a hó.
minden 2. és 4. vasárnapján, 11 órakor,
Reisinger Str. 11

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közzéte!

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

Apró-, házassági-, általános hirdetés DM
ára soronként (kb. 40 betű) 7,—
Jelige portóval 7,—
Külön kívánságokat esetenként árazunk.

Üzleti-, nyereséges hirdetések soronként 10,—
nagybetűs (kétsoros) sor 20,—
kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.

Egymásutáni háromszori hirdetés esetén 10 % kedvezmény
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén 20 % kedvezmény
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.

Hirdetések határideje minden hónap 10-e, b e f i z e t v e !

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Kérjük előfizetőinket, hogy a befizetési díj összegét US 45,— értékében a Münchenbe, a szerkesztőség címére küldjék.
Előfizetési díj egy évre 17,— US \$ + 13,— US \$ portó. A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

Beilagenhinweis: Zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei. A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon az OTP Bank Budapest VIII. ker. Közeti fiók: 11773085-0706358, a: 973080706355 számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi előfizetés hveinek: 2000. Ft.; lelkeseknek öt intenciós testimonium a kiadóhivatal címére.

Kérjük, a befizetésnél NEVÉT feltüntetni szíveskedjék, különben a kintón csak az összeg jelenik meg.